

**ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥ Γ1
ΔΟΥΛΕΨΑΝ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΤΟΥ
ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΑΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ
ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΚΑΙ ΑΣΧΟΛΗΘΗΚΑΝ ΜΕ ΤΙΣ
ΕΝΟΤΗΤΕΣ:**

1^η ΟΜΑΔΑ: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ / ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ
- ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

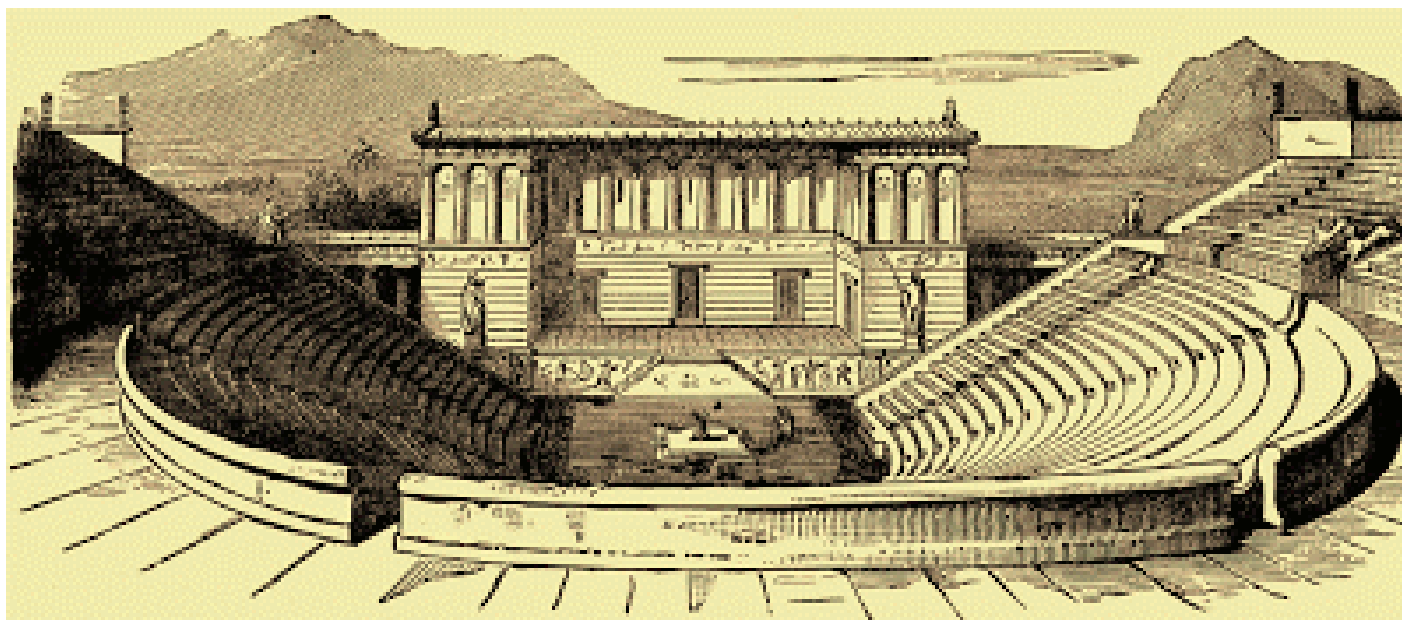
2^η ΟΜΑΔΑ: ΤΡΑΓΩΔΙΑ - ΚΩΜΩΔΙΑ –
ΣΑΤΥΡΙΚΟ ΔΡΑΜΑ

3^η ΟΜΑΔΑ: ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΑΦΙΣΕΣ
ΣΚΗΝΙΚΑ - ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ

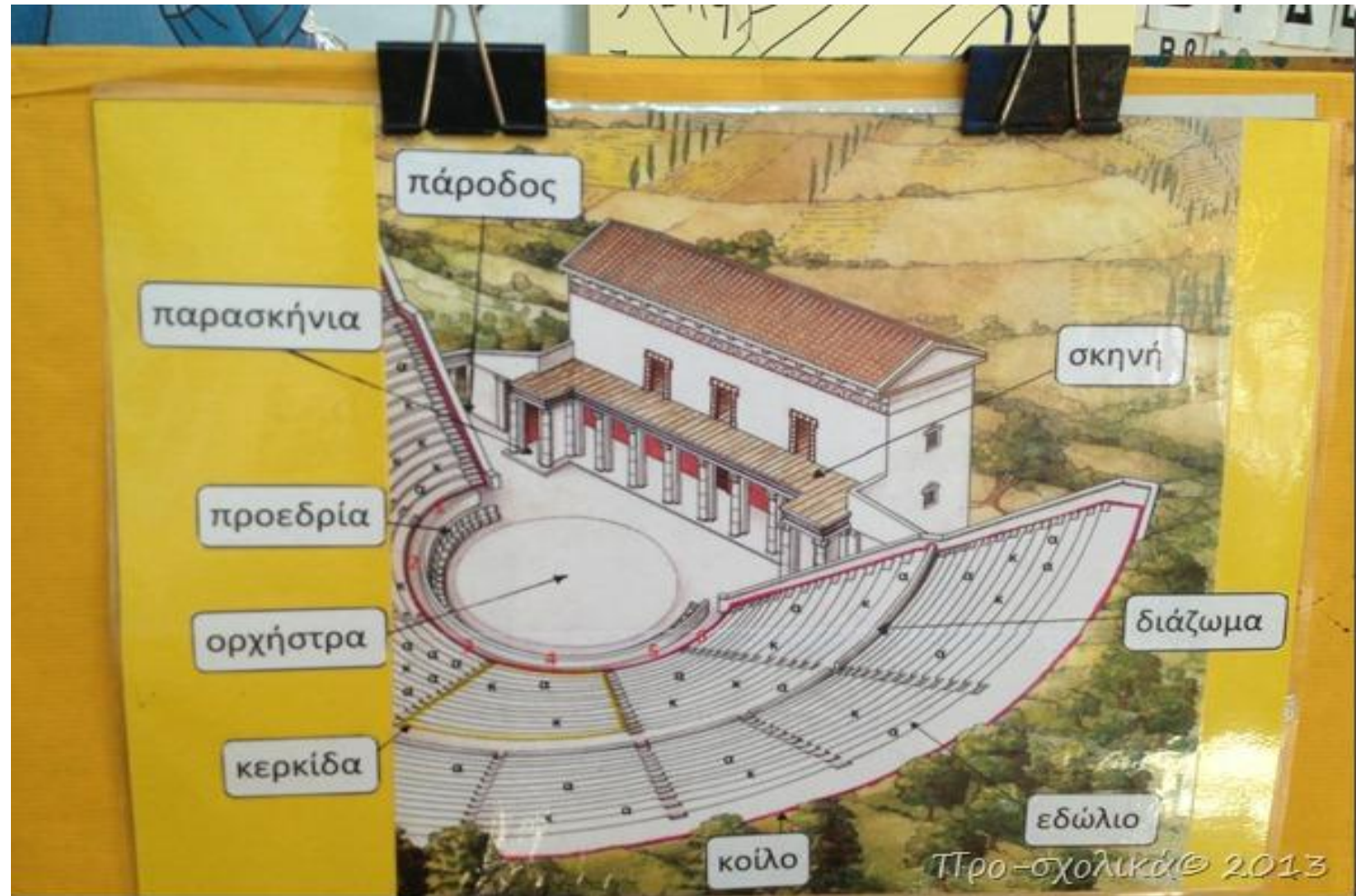
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ / ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ - ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

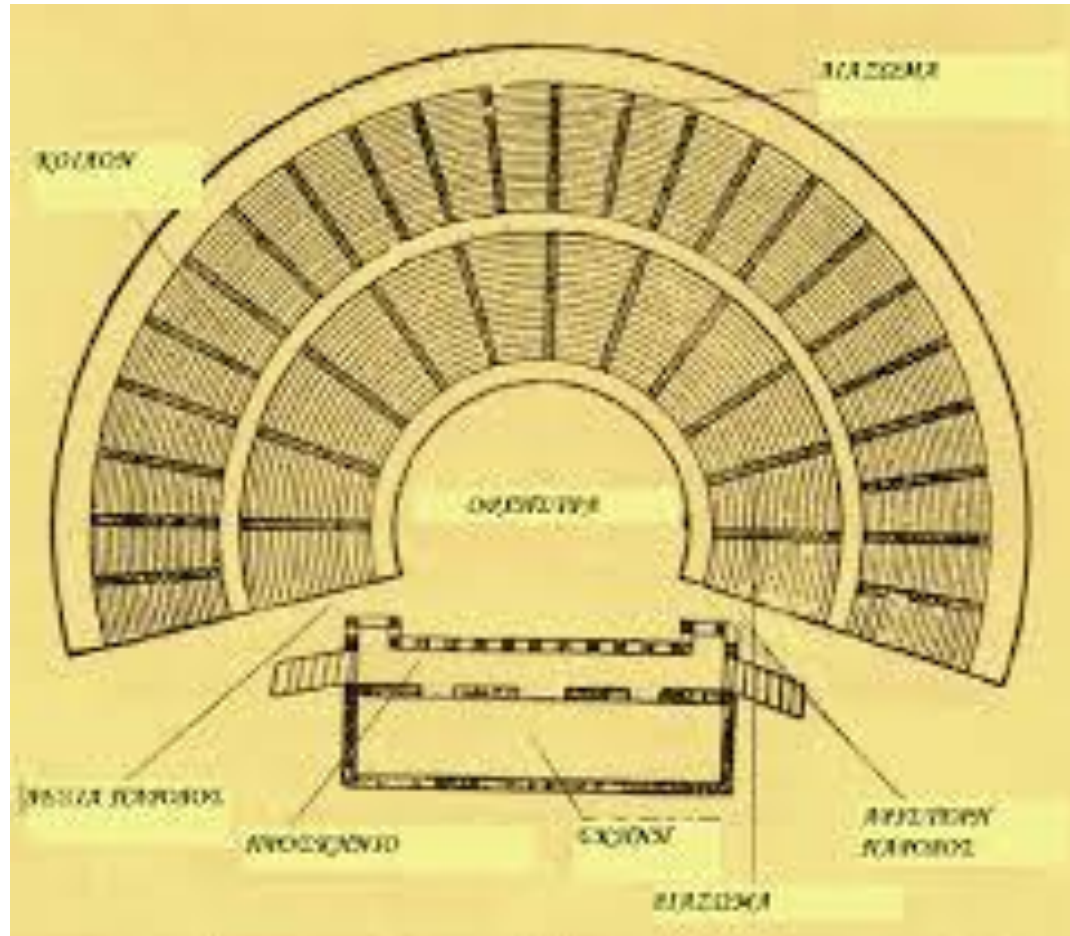
ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

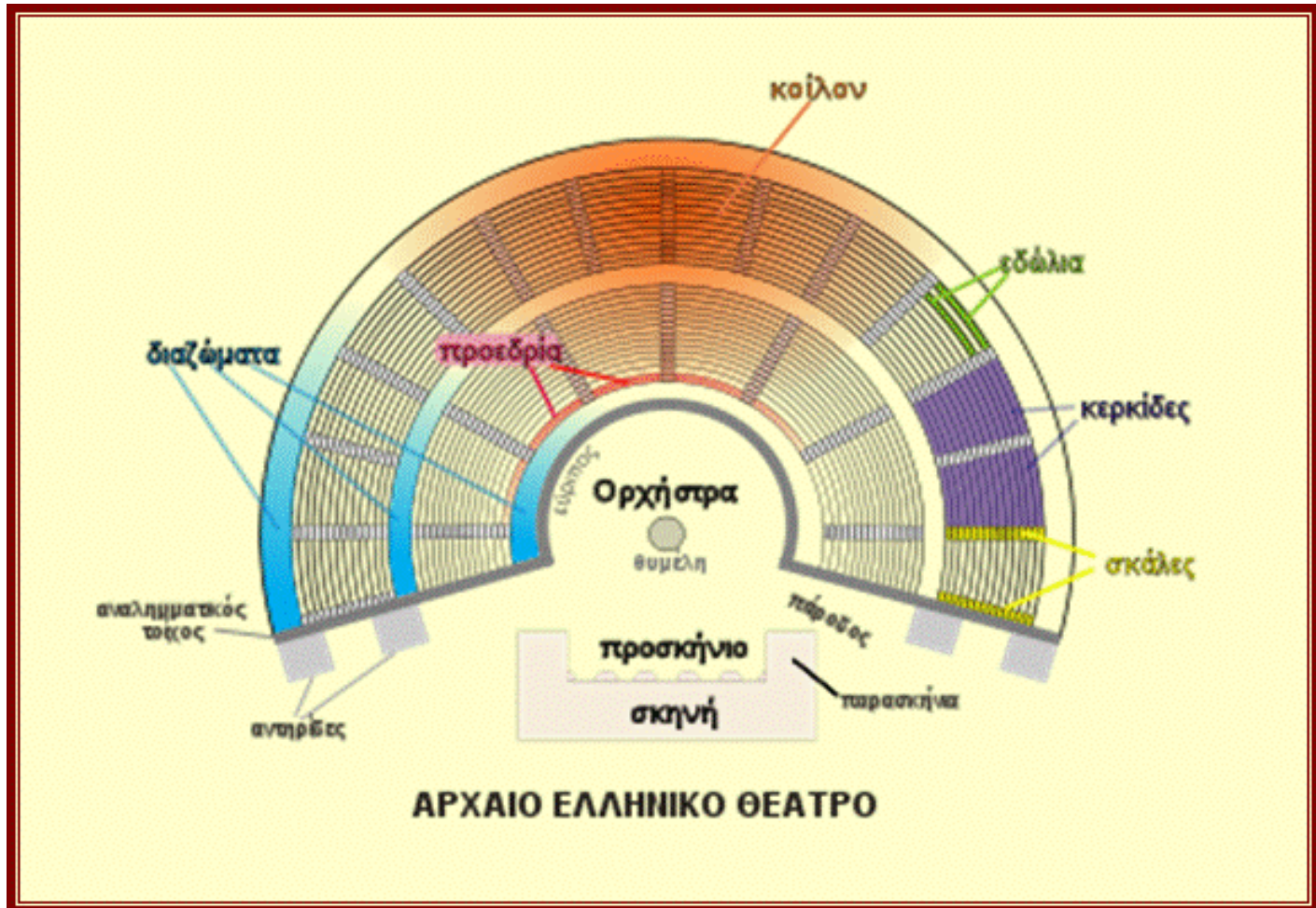
ΜΕΡΗ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΚΑΤΟΨΗ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΔΕΛΦΩΝ

Theatre at Delphi (modern Delfi)

Cavea width: 52 m, orchestra width: 18.4 m; capacity: 3,750 - 5,000;

theatre site in use from 4th cent. BC, existing theatre dates from 160 BC. Photo: T. Hines 2006

ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

Epidaurus, Greek Theatre

**Epidaururs (modern Epidauros, Greece). Cavea width: 119 m, orchestra width: 24.65 m;
capacity: 11,750-14,700; ca. 300-340 BC. Photo: T. Hines 2004**

ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΔΗΛΟΥ

Delos, Greek Theatre
Dilos (Modern Dilos, Greece). Cavea width: 65 m, orchestra width: 21.20 m;
capacity: 5,500; ca. 305-269 BC. Photo: T. Hines 2007

ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΑΘΗΝΑ

Theatre of Dionysus (modern Athens, Greece)

Cavea width: 82 m, orchestra width: 26.53 m; capacity: 17,000; Orchestra early 5th cent., Periclean construction late 5th cent., Lycurgian construction mid 4th cent. BC., Neronian renovations mid 1st cent. CE.

Το θέατρο Του Διονύσου

http://www.didaskalia.net/studyarea/visual_resources/early1.html

Hypothetical reconstruction of the earliest theatre with square wooden benches

Hypothetical reconstruction of the earliest skene with curved wooden benches

Hypothetical reconstruction of the earliest skene with curved wooden benches

Reconstruction of the Lycurgen stage

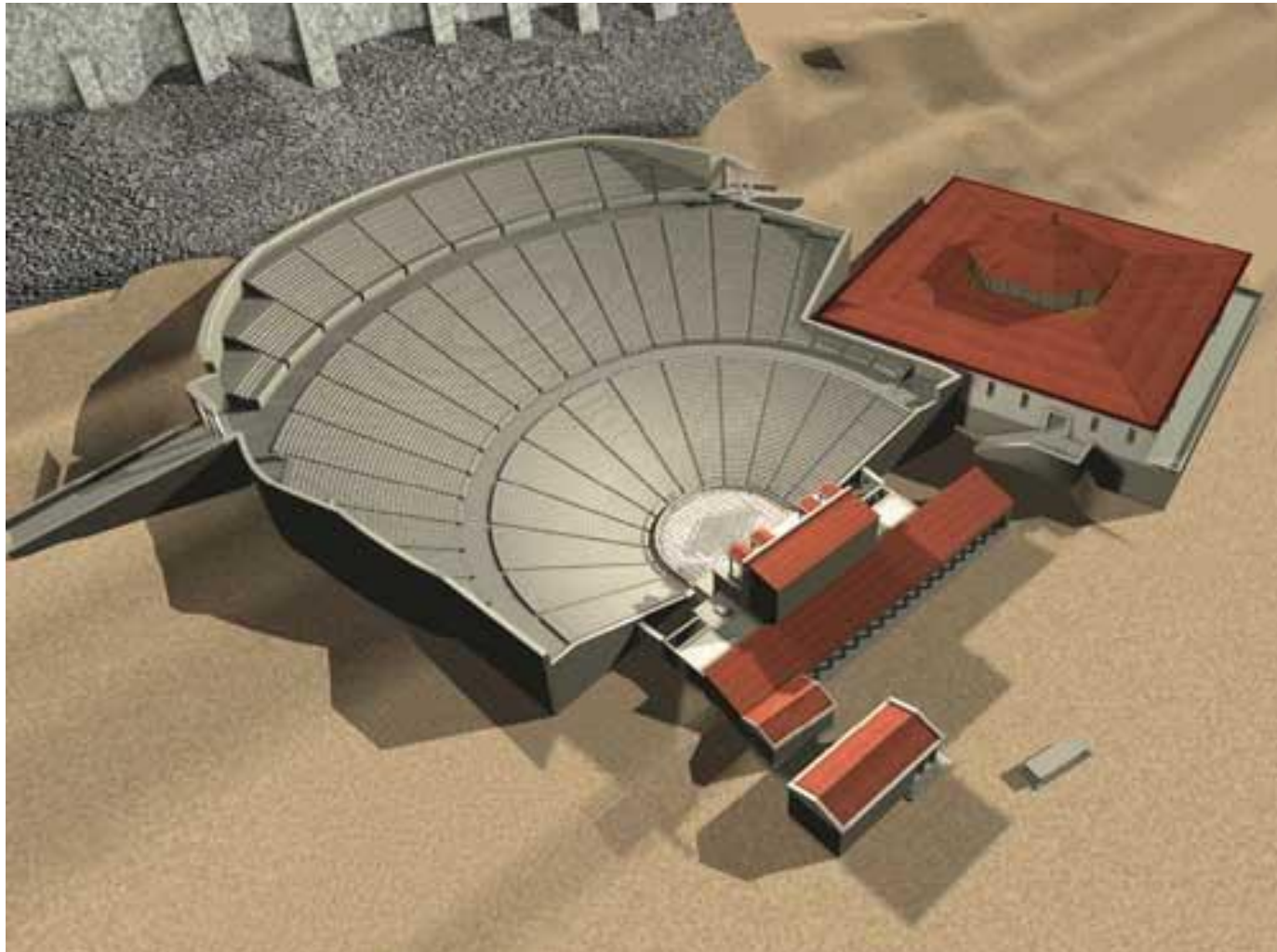
Reconstruction of the Hellenistic stage

Reconstruction of the Roman stage

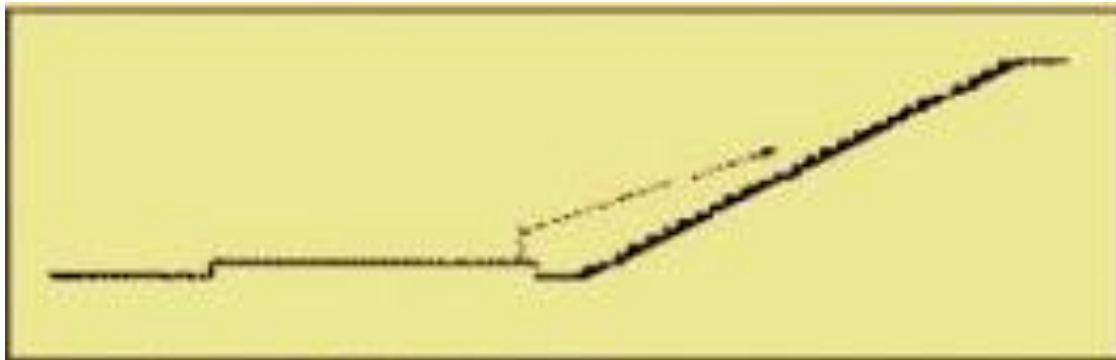
Overview reconstruction of site (Roman period)

ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΘΟΡΙΚΟΥ

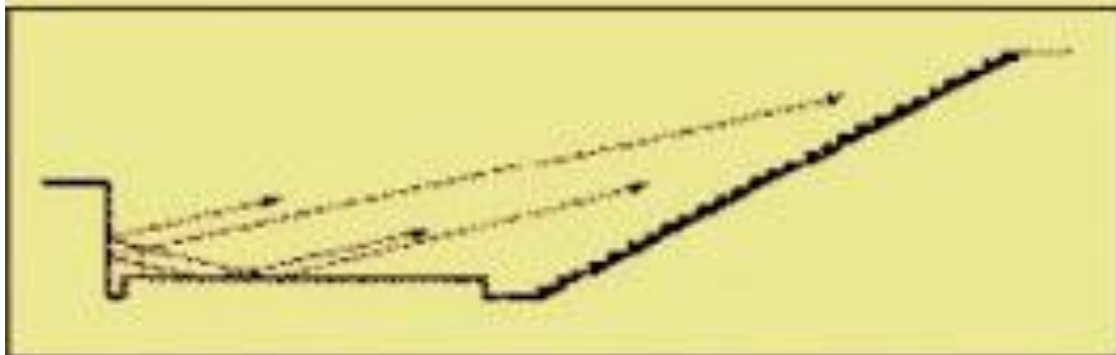
Thorikos , Greek Theatre
Thorikos (modern Thorikos, Greece). Cavea width: 55 m,
orchestra (irregular rectangle): 15 x 22-27 m; ca. 525-480 BC.

Ο ηθοποιός μπροστά, χωρίς ανάκλαση.

Ο ηθοποιός πίσω, με την ανάκλαση της ορχήστρας.

Ο ηθοποιός πίσω, με την ανάκλαση της ορχήστρας, της σκηνής και τη διπλή ανάκλαση ορχήστρας-σκηνής. (Το σχέδιο της σελίδας είναι του καθηγητή Ε. Τζεκάκη).

ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΘΕΑΤΡΟΥ

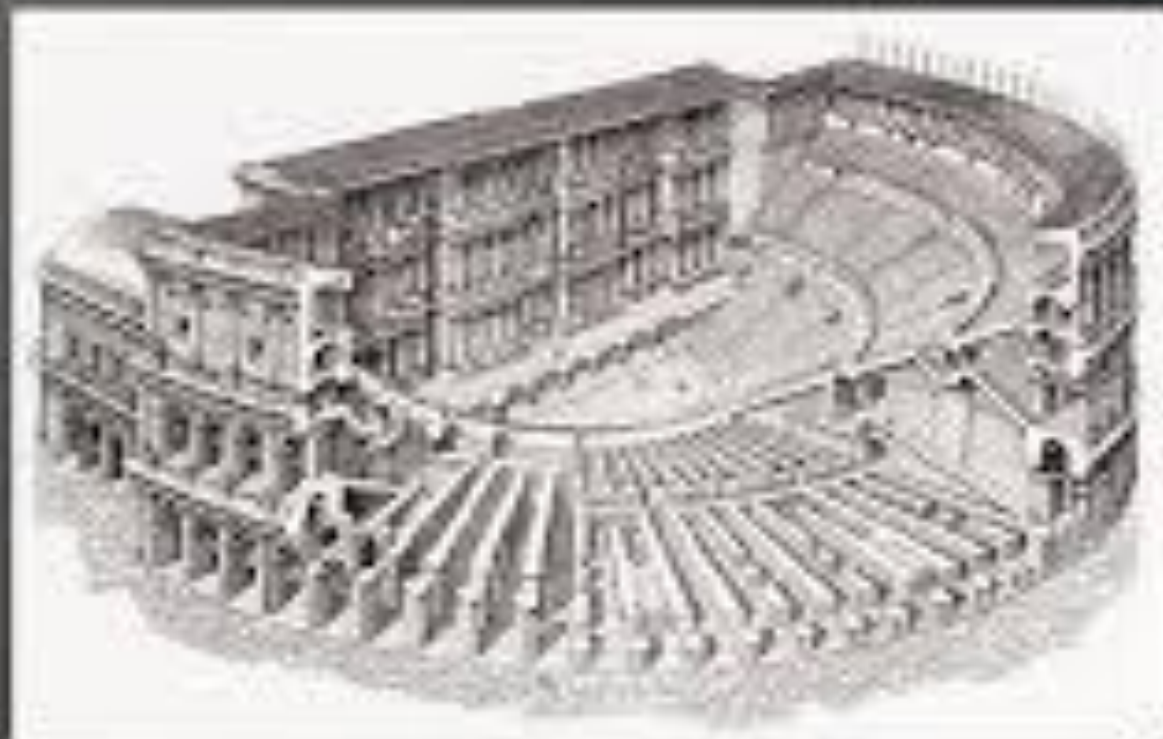
ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ (ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ)

Αρχαίο Ελληνικό Θέατρο – Ορολογίες

- Το αρχαίο Ελληνικό θέατρο ως αρχιτεκτόνημα είναι μια υπαίθρια αμφιθεατρική κατασκευή ημικυκλικής κάτοψης γύρω από μια κυκλική πλατεία. Χρησίμευε για θρησκευτικές τελετουργίες, αγώνες μουσικής και ποίησης, θεατρικές παραστάσεις, συνελεύσεις του δήμου ή της βουλής της πόλης-κράτους, ακόμα και ως αγορά. Κατά την Αρχαϊκή Περίοδο οι θεατρικοί χώροι διαμορφώνονταν με ήπιες επεμβάσεις σε χαμηλές, φυσικές κατωφέρειες του εδάφους χωρίς λίθινες κατασκευές, ή το πολύ-πολύ με συσσώρευση χωμάτων.

- Με τον όρο Αμφιθέατρο χαρακτηρίζεται το κυκλικό ή ελλειψοειδές θέατρο που ονομάζεται έτσι από την επικλινή και κυκλοτερή διάταξη των καθισμάτων των θεατών («αμφί=πέριξ τας έδρας»), εξ ου και το επίθετο και επίρρημα αμφιθεατρικό, αμφιθεατρικά επί της σημασίας από ύψους θέας σε αντιδιαστολή των επιπέδων θεάτρων όπου η θέα δυσχεραίνεται από τα πρώτα καθίσματα ή κερκίδες.
- Το αρχαίο Ελληνικό θέατρο, ως θεσμός της αρχαιοελληνικής πόλης-κράτους, είναι η διδασκαλία και τέλεση θεατρικών παραστάσεων, επ' ευκαιρία των εορτασμών του Διονύσου, αναπτύχθηκε στα τέλη της αρχαϊκής περιόδου και διαμορφώθηκε πλήρως κατά την κλασική περίοδο -κυρίως στην Αθήνα. Φέρει έναν έντονο θρησκευτικό και μυστηριακό χαρακτήρα κατά τη διαδικασία της γέννησής του, αλλά και έναν εξίσου έντονο κοινωνικό και πολιτικό χαρακτήρα κατά την περίοδο της ανάπτυξής του.
- Αμέτρητοι είναι οι τύποι κτιρίων και οικοδομημάτων πάσης φύσεως που μηχανεύτηκε ο άνθρωπος κατά τον ρουν της ιστορίας του. Ελάχιστες από τις αρχιτεκτονικές αυτές μορφές δεν ξεπεράστηκαν, ανταποκρίθηκαν στις νέες ανάγκες και, διασχίζοντας τους αιώνες, ζουν και σήμερα. Το αρχαίο Ελληνικό αμφιθέατρο είναι μία απ τις ελάχιστες αυτές, τις αθάνατες αρχιτεκτονικές μορφές.

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΡΩΜΑΪΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

Θέατρο (ΩΔΕΙΟ) Ηρώδου του Αττικού

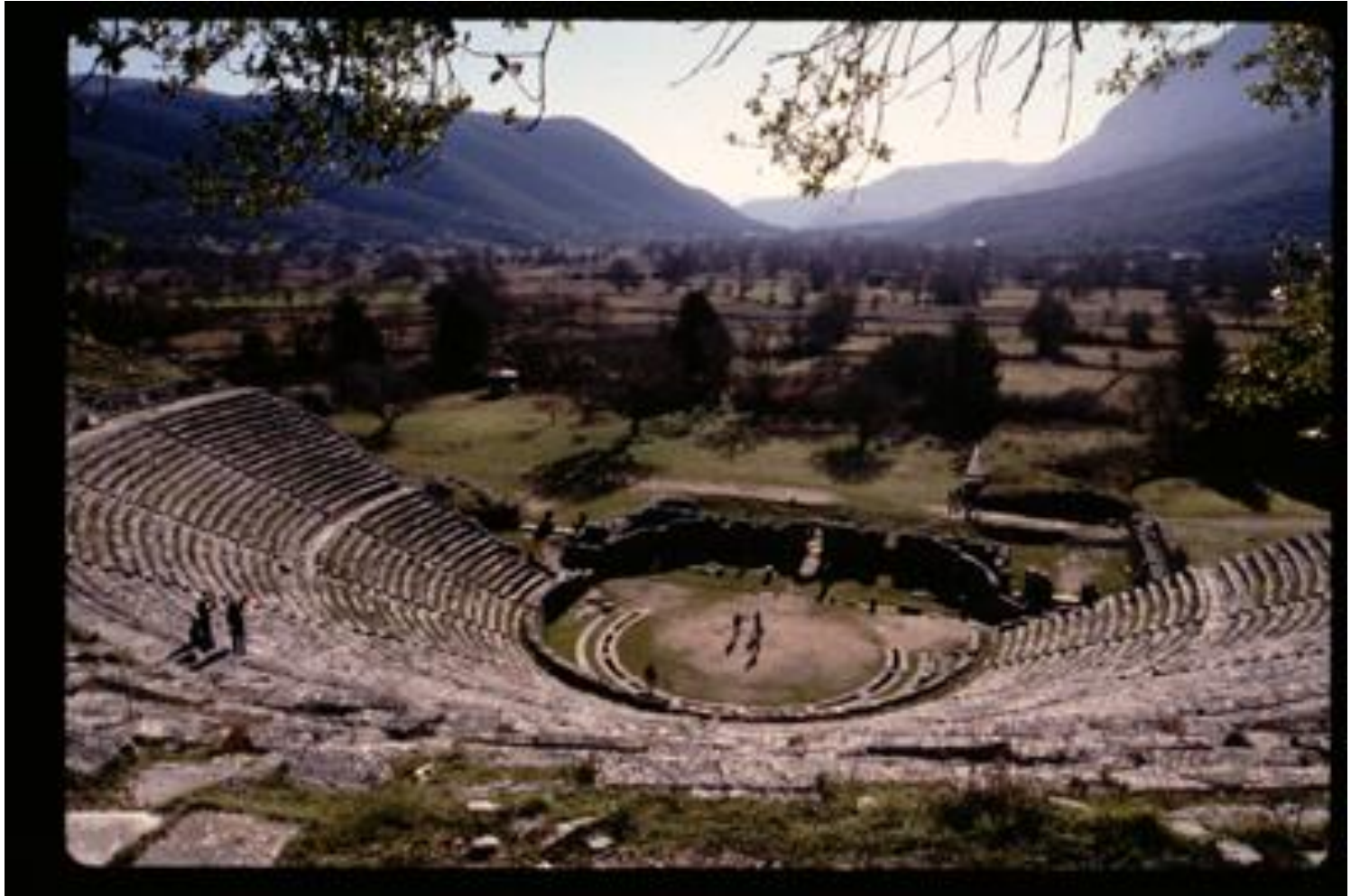

Herodes Atticus, Roman Odeum
Odeum of Herodes Atticus (modern Athens, Greece). Cavea width: 81 m, orchestra width: 21.40 m;
capacity: 5,500; ca. 160-174 AD. Photo: T. Hines 2006

Ωδείον του Περικλέους (447 - 443/2 π.Χ.)

- Το Ωδείον χτίστηκε μεταξύ των ετών 447 και 443/2 π.Χ. με πρωτοβουλία του Περικλέους και αποτέλεσε μέρος του οικοδομικού προγράμματος που ο ίδιος εφαρμόσε στην Αθήνα. Καταλαμβάνει χώρο στους νοτιοανατολικούς πρόποδες της Ακροπόλεως, στο ανατολικότερο άκρο της Νότιας Κλιτύος του βράχου, ακριβώς δίπλα από το κοίλο του Διονυσιακού Θεάτρου, το οποίο μάλιστα περιόρισε σημαντικά στην ανατολική του πλευρά. Ήταν το πρώτο ωδείο της πόλης και προοριζόταν για να στεγάσει τους μουσικούς αγώνες της εορτής των Παναθηναίων που τελούνταν κάθε τέσσερα χρόνια. Κατά καιρούς εξυπηρέτησε και άλλους σκοπούς, λειτουργώντας άλλοτε ως δικαστήριο και άλλοτε ως εργαστήριο σιτηρών, ως τόπος συγκέντρωσης του ιππικού, ως αίθουσα διαλέξεων των φιλοσόφων, ακόμα και ως χώρος προπαρασκευής (δοκιμών) των θεατρικών παραστάσεων που εντάσσονταν στα Μεγάλα Διονύσια. Το όνομά του καθιερώθηκε προς διάκρισή του από τα δύο μεταγενέστερα ωδεία των ρωμαϊκών χρόνων, το Ωδείον του Αγρίππα και το Ωδείον του Ηρώδου του Αττικού. Το κτίριο έχει μόνο μερικώς ανασκαφεί. Λείψανά του (υπολείμματα της βορειοδυτικής γωνίας του τοίχου, ορθοστάτης, λιθόπλινθοι) σώζονται σήμερα πολύ αποσπασματικά.

ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΔΩΔΩΝΗΣ

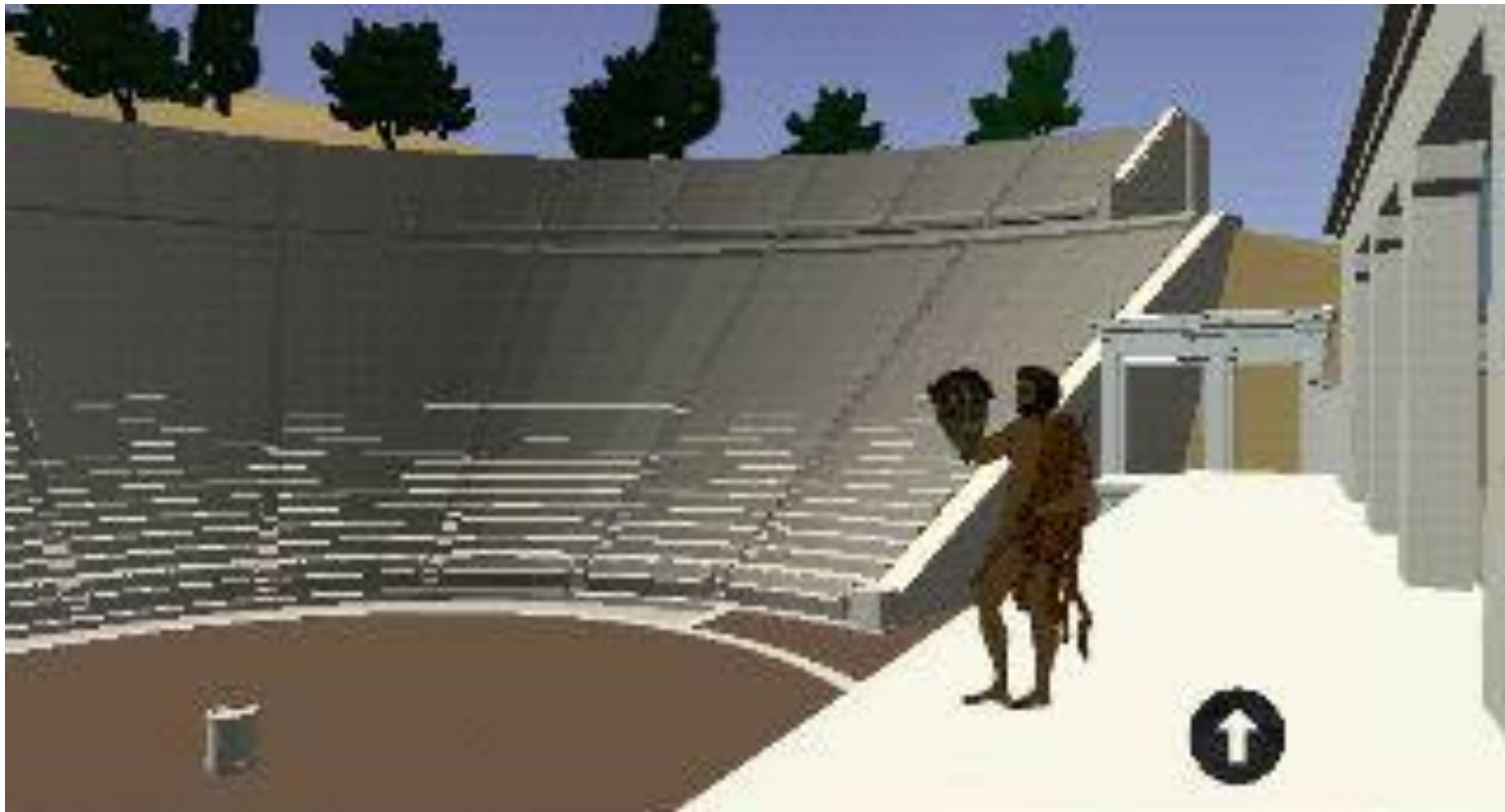
Άποψη του Θεάτρου της Επιδαύρου από τα δυτικά.

Άποψη της ορχήστρας και της σκηνής του Θεάτρου της Επιδαύρου από το υψηλότερο σημείο του κοίλου.

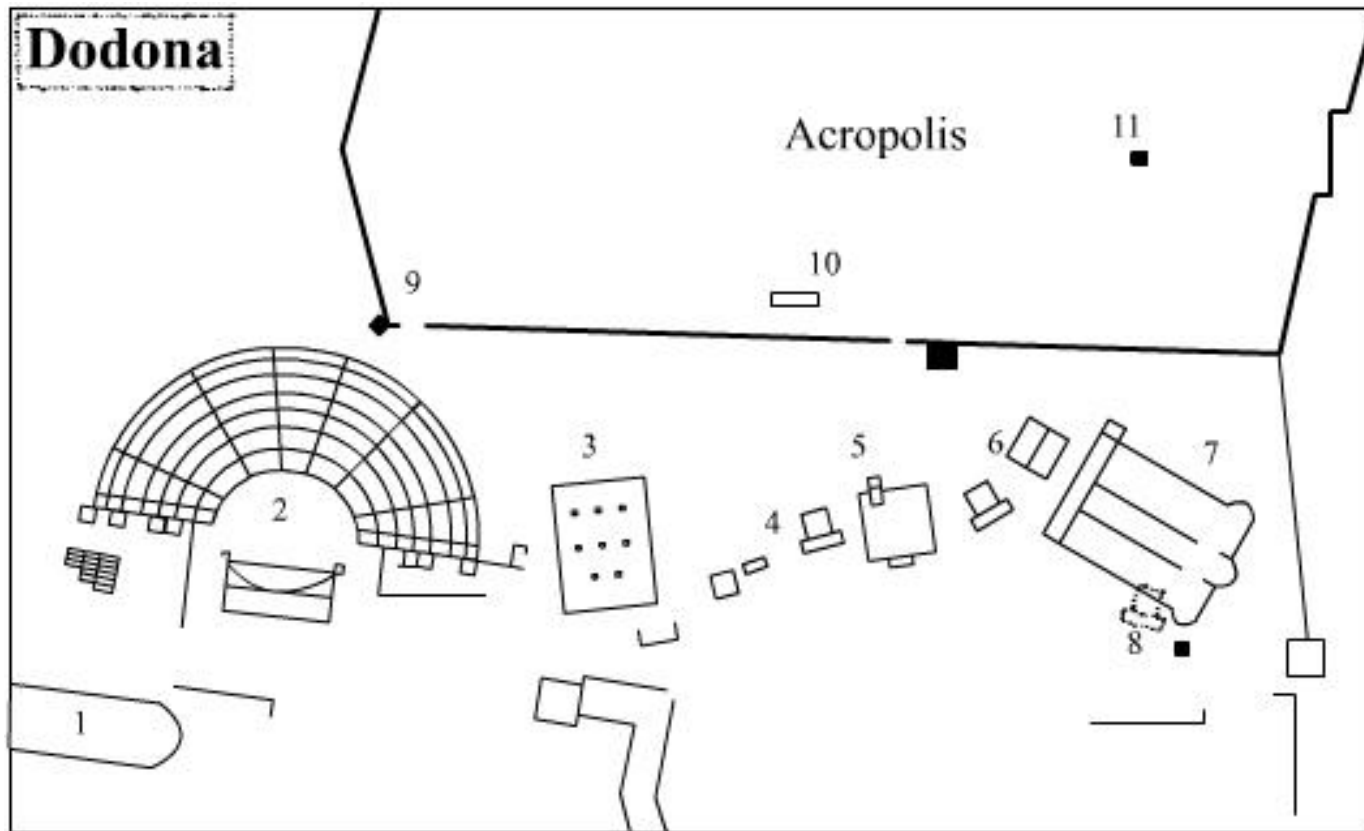
Άποψη του κοίλου του Θεάτρου της Επιδαύρου
από το ανατολικό άκρο του επισκηνίου.

Ο εικονικός ηθοποιός στο επισκήνιο..

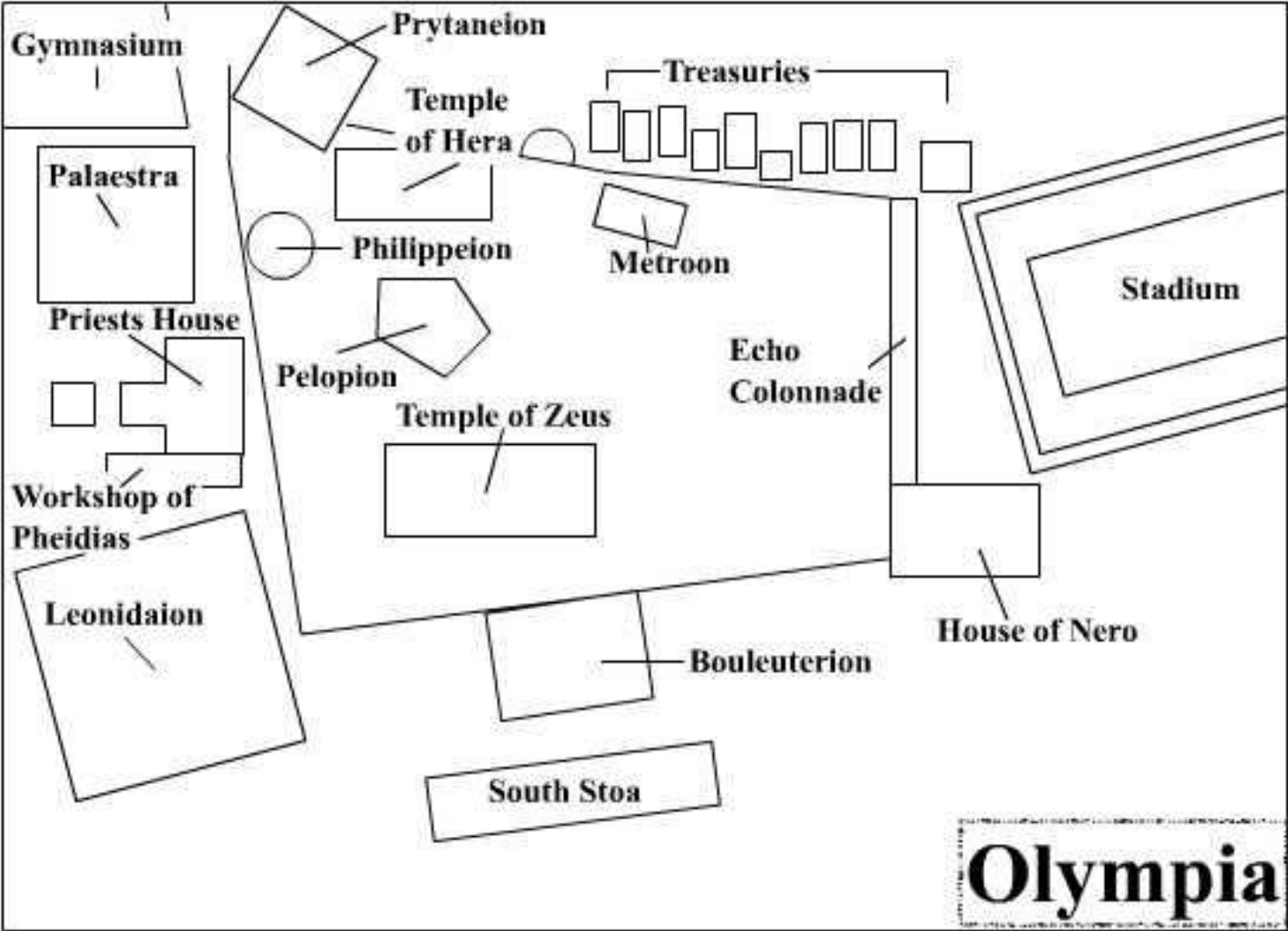

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΟΝΤΑ ΣΤΗΝ ΔΩΔΩΝΗ

1. Stadium	4. Temple of Aphrodite	7. Basilica	10. House of Phylax
2. Theatre	5. Temple of Zeus Naios	8. Temple of Herakles	11. Cistern
3. Bouleuterion	6. Temples of Dione	9. Gate	

Μνημείο Λυσικράτους

Το **Μνημείο Λυσικράτους**, γνωστό και ως «Φανάρι του Διογένη», είναι ένα πέτρινο κτίσμα κυλινδρικού σχήματος, το καλύτερα σωζόμενο *χορηγικό* μνημείο της αρχαιότητας.

Βρίσκεται στην [Αθήνα](#), επί της αρχαίας οδού Τριπόδων και κτίστηκε από τον Λυσικράτη το 335-334 π.Χ. [\[1\]](#) προκειμένου να στηρίζει και να αναδεικνύει ένα σημαντικό αντικείμενο στην κορυφή του: τον χάλκινο τρίποδα που του είχε δοθεί ως έπαθλο για τον ρόλο του ως χορηγού (χρηματοδότη) του νικητήριου θεατρικού έργου στους τελευταίους δραματικούς αγώνες. [\[2\]](#) Οι χορηγοί ήταν ευκατάστατοι πολίτες που αναλάμβαναν με έξοδά τους τη συγκρότηση του [χορού](#), δηλαδή της ομάδας ανθρώπων που συμμετείχε σε θεατρικά έργα και επίσημες τελετές. Ο χάλκινος τρίποδας ήταν το πρώτο βραβείο των θεατρικών αγώνων και απονεμόταν στον [χορηγό](#) του δραματικού έργου. Οι τρίποδες κατατίθενταν στο [Ιερό του Διονύσου](#) ή τοποθετούνταν στη γειτονική οδό των Τριπόδων. Προκειμένου δε να εκτεθούν με μεγαλοπρεπέστερο τρόπο, οι τρίποδες έμπαιναν μερικές φορές σε ψηλή βάση, η οποία μπορούσε να έχει την μορφή [κίονα](#), ή ακόμη και μνημείου σε σχήμα ναΐσκου, όπως έχει αυτή του Λυσικράτους.

- Το Μνημείο του Λυσικράτους παρέμεινε άθικτο στην ίδια θέση μέχρι σήμερα, παρ'ότι ο τρίποδας στην κορυφή του δεν σώζεται. Το 1669 ενσωματώθηκε στο γειτονικό Μοναστήρι των Καπουτσίνων οι οποίοι το μετέτρεψαν σε αναγνωστήριο και βιβλιοθήκη, αφού είχαν μετακινήσει τον ένα ορθοστάτη για να ανοίξουν είσοδο. Η μονή καταστράφηκε κατά την Ελληνική Επανάσταση. Αργότερα, το μνημείο περιήλθε για ένα διάστημα στην κυριότητα του γαλλικού κράτους. Σήμερα το μνημείο εντοπίζεται στην πλατεία Λυσικράτους, στη συμβολή των οδών Λυσικράτους, Βύρωνος και Σέλλευ.

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΕΙΟ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

Αυτά στην Αφρική. Στον ελληνικό χώρο γνωρίζουμε ότι ο Διόνυσος είναι συνυφασμένος με το προσωπείο (Εικ. [4-6](#)). Οι πιστοί του, σε οργανωμένες ομάδες, τους θιάσους, ντύνονταν με προβιές ζώων και άλειφαν το πρόσωπό τους με τρυγία, το κατακάθι του κρασιού, ώστε να μην αναγνωρίζονται. Μέσω της μεταμφίεσης και του προσωπείου, που τους εξασφάλιζε την ανωνυμία, μετατοπίζονταν σε έναν άλλο κόσμο επιθετικό και άσεμνο. Μιλούμε δηλαδή για προσωπεία κωμικά και για γιορτές συνυφασμένες με τη χαρά, το κρασί, το γλέντι, τον έρωτα. Όλα αυτά με μια πρώτη ανάγνωση. Γιατί ο Διόνυσος, θεός δημοφιλέστατος και παλαιότατος, δεν είναι μόνο ο θεός της ζωής αλλά και θεός του θανάτου, με μια ιδιότυπη αθανασία –ενιαύσιος θάνατος και ανάσταση– υπακούοντας στην κυκλική αντίληψη του χρόνου. Και αν οι ίδιοι οι θεοί αποστρέφουν το πρόσωπό τους από τον θάνατο, ή συμμετέχουν σε αυτόν με μια τους πλευρά (χθόνιος Ζευς, Δήμητρα, Κόρη) ή μένουν μόνιμα εκεί (Πλούτων), ο Διόνυσος κυκλοφορεί συνδέοντας τον επιχθόνιο με τον υποχθόνιο χώρο, διαβαίνει τα σύνορα που σταματούν τους άλλους θεούς και στον Όλυμπο είναι μάλλον φιλοξενούμενος και ανεβαίνει περιστασιακά. Ο Διόνυσος είναι το έτερον των Ολυμπίων με ιδιόρρυθμη θέση στον Όλυμπο. Χθόνιος είναι και ο χαρακτήρας των διονυσιακών γιορτών, ο οποίος κρύβεται πίσω από το πανηγύρι της χαράς.

Ιστορία Αρχαϊκά Χρόνια

Στο [Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου](#) σώζεται [αυλός](#) με δακτυλίους που μετακινούμενοι καλύπτουν τις οπές για να αποδοθούν οι νότες. Από αποσπάσματα αρχαίου δράματος μαθαίνουμε ότι "ο Μίνως διέταξε να ταφούν μαζί με τον γιό του Γλαύκο και οι αυλοί του, που αυτός τους αγαπούσε όσο ζούσε". Αλλού εικονίζονται αυλοί, δύαυλοι, βούκινα, σάλπιγγες. Η αρχαία κιθάρα δεν ήταν αγαπητή στην Κρήτη, αλλά παιζόταν η αρχαία [λύρα](#), όπως φαίνεται από αναπαραστάσεις σε γραφές, τοιχογραφίες, σφραγίδες κ.ά.

Ο Αιμιλιανός ("ποικίλη ιστορία") αναφέρει ότι "οι Κρήτες τους παιδιάς μανθάνειν τους νόμους εκέλευον μετά τινος μελωδίας, ίνα εκ της μουσικής ψυχαγωγούνται και ευκολώτερον τη μνήμη διαλαμβάνουσιν..." δηλ. οι Κρήτες έδιναν εντολή τα παιδιά να μαθαίνουν τους νόμους με τη συνοδεία κάποιας μελωδίας, αφενός για να ψυχαγωγούνται με τη μουσική και αφετέρου για να εντυπώνουν (τους νόμους) καλύτερα στη μνήμη ... . Η μουσική παιδεία των αρχαίων Κρητών αποκαλύπτεται από το γεγονός ότι όταν ο Κρητικός νομοθέτης και μουσικός Θαλήτας από την Γόρτυνα κλήθηκε στη Σπάρτη τον 8ο π.Χ. αιώνα, μεταλαμπάδευσε εκεί όλη τον μουσικό πλούτο της Κρήτης και δημιούργησε, όπως αναφέρει ο Πλούταρχος ("περί μουσικής") την "δεύτερη μουσική κατάσταση" στη Σπάρτη εισάγοντας τη χρήση του φρυγικού αυλού (που είχαν φέρει στην Κρήτη οι Κορύβαντες και Κουρήτες) ώστε συνδυάζοντάς τον με την κιθάρα της στεριανής Ελλάδας και διδάσκοντας τον "πυρρίχιο", τον τεχνικότατο αυτό χορό της Κρήτης και τελειοποιώντας τα υπορχήματα (μουσική-χορός-ποίηση) με κανόνες επέβαλλε τους Κρητικούς ρυθμούς. Οι μελωδίες του Κρητικού Θαλήτα ακουγόνταν και μετά 200 χρόνια, λέγεται ότι ο [Πυθαγόρας](#) ευχαριστιόταν να τις ακούει. Στους "Πυθίους εναύλους αγώνας" πρώτος νικητής ήταν ο Κρητικός αυλητής Χρυσάνθεμις... Αργότερα ο [Αριστοφάνης](#) κατηγορεί τον [Ευριπίδη](#) ότι καθιέρωσε στις τραγωδίες του Κρητικές μονωδίες. Μετά την κάθοδο των Δωριέων, οι αρχαίοι απόγονοι των Μινωιτών περιορίστηκαν στην Ανατολική Κρήτη, οι επονομαζόμενοι Ετεόκρητες όπου διέσωσαν την αρχαία μουσική τους.

ΑΡΧΑΙΑ ΛΥΡΑ

Η ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

- Εισαγωγή
- Το αρχαίο ελληνικό θέατρο υπήρξε μια εκπληκτική καινοτομία σε παγκόσμια κλίμακα και ενσωμάτωνε κάθε φορά την τεχνολογία αιχμής της εποχής. Η ίδια η εξέλιξη του θεάτρου ως οικοδόμημα υπήρξε εντυπωσιακή από την απομονωμένη «ορχήστρα» με την προσθήκη του ιδιοφυούς «κοίλου» και τη χρήση απλών ξύλινων σκηνικών έως τα εκθαμβωτικά λίθινα συγκροτήματα με την εκπληκτική «σκηνή», με τις υπέροχες κιονοστοιχίες του «προσκηνίου» και των δύο «παρασκηνίων», την επιβλητική εξέδρα του «λογείου» και τις απόλυτα εναρμονισμένες στο χώρο «παρόδους».

- Από τα πρώιμα χρόνια της εμφάνισης του θεάτρου (6ος αιώνας π.Χ.) πλήθος τεχνολογικών καινοτομιών βρήκαν εφαρμογή ή επινοήθηκαν για να βελτιστοποιήσουν τη λειτουργία του και να εξυπηρετήσουν το θέαμα. Η «Χαρώνειος κλίμακα» μια κρυφή υπόγεια διάβαση για την έλευση του Χάροντα, τα «αναπιέσματα» σύστημα καταπακτών για την ταχεία εμφάνιση και εξαφάνιση προσώπων και αντικειμένων, ο «από μηχανής θεός» μια ανυψωτική μηχανή για την εναέρια μεταφορά προσώπων (πρόδρομος των σημερινών ανυψωτικών θεατρικών μηχανισμών), το «εκκύκλημα» και η «εξώστρα» για την απλή μεταφορά νεκρών ή αντικειμένων στη σκηνή έως την ταχεία εμφάνιση ή και αλλαγή του εσωτερικού σκηνικού όμοια με τις σύγχρονες περιστροφικές σκηνές πάνω σε βαγονέτο.

Ο «από μηχανής» θεός (Deus ex machina)

- Ανυψωτική μηχανή («γέρανος») του αρχαίου θεάτρου (από την εποχή του Αισχύλου) που χρησιμοποιούνταν για την εντυπωσιακή αιώρηση και κάθοδο στη σκηνή καθοριστικών για τη δράση του έργου προσώπων (π.χ. ήρωες, θεοί, κ.ά), αλλά και σπανιότερα βαρύτερων φορτίων (π.χ. άρματα ή άλογα με αναβάτες, εξέδρες με το χορό, κ.ά.). Σύμφωνα με το συγκερασμό βιβλιογραφικών και αγγειογραφικών πληροφοριών αποτελούνταν από μία μακριά αρθρωτή δοκό που στηριζόταν σε μια περιστρεφόμενη κατακόρυφη δοκό. Το φορτίο ανυψωνόταν με σχοινί («αιώρα») μέσω τροχαλίας και χειροκίνητου βαρούλκου που βρίσκονταν εκατέρωθεν της δοκού. Η δοκός έφερε αντίβαρο για την εξισορρόπηση του αναρτώμενου φορτίου.

- Η μηχανή ήταν τοποθετημένη πίσω από τη σκηνή κοντά στην αριστερή πάροδο σε οριζόντια σχεδόν θέση. Ο χειριστής της μηχανής («μηχανοποιός»), αφού εξισορροπούσε το φορτίο (με αντίβαρα), ασκούσε (μέσω των χειρολαβών) την απαιτούμενη κλίση και στη συνέχεια την απαιτούμενη περιστροφή στη δοκό ώστε το φορτίο να βρεθεί πάνω από το μέσον του προσκηνίου. Ένας τροχός στο άκρο της υπερσταθμισμένης δοκού ίσως διευκόλυνε το χειριστή στην περιστροφή της. Όταν η δράση το απαιτούσε εκτελούσε και κλυδωνισμούς στο σταθμισμένο φορτίο. Τέλος εναπόθετε το φορτίο στο προσκήνιο με τη βοήθεια του βαρούλκου.

Ανυψωτική μηχανή («γέρανος»)

Περίακτοι

- Περιστρεφόμενες πρισματικές κατασκευές τοποθετημένες εκατέρωθεν του κεντρικού θυρώματος της σκηνής του αρχαίου ελληνικού θεάτρου που χρησιμοποιούνταν για την ταχεία αλλαγή των σκηνικών. Στις τρεις κατακόρυφες έδρες τους έφεραν ζωγραφισμένες παραστάσεις σχετικές με την πλοκή του έργου προσφέροντας στην παράσταση εννιά διαφορετικούς συνδυασμούς σκηνικών.

ΠΕΡΙΑΚΤΟΙ

Εκκύκλημα και εξώστρα

- Δύο μηχανισμοί που συχνά συγχέονται από τους αρχαίους συγγραφείς και αφορούν συνήθως είτε ένα χαμηλό τροχοφόρο όχημα για τη μεταφορά νεκρών, αντικειμένων, κ.ά. στη σκηνή (ο πρώτος), είτε ένα χαμηλό περιστρεφόμενο (γύρω από άξονα) δάπεδο ημικυκλικής μορφής για την ταχεία εμφάνιση και αλλαγή του εσωτερικού σκηνικού (ο δεύτερος) προδρομικό των σύγχρονων περιστροφικών σκηνών πάνω σε βαγονέτα.

Εκκύκλημα και εξώστρα

Αρχαίο ελληνικό θέατρο

- Το **αρχαίο ελληνικό θέατρο**, θεσμός της αρχαιοελληνικής πόλης-κράτους, διδασκαλία και τέλεση θεατρικών παραστάσεων, επ' ευκαιρία των εορτασμών του Διονύσου, αναπτύχθηκε στα τέλη της αρχαϊκής περιόδου και διαμορφώθηκε πλήρως κατά την κλασική περίοδο -κυρίως στην Αθήνα. Φέρει έναν έντονο θρησκευτικό και μυστηριακό χαρακτήρα κατά τη διαδικασία της γέννησής του, αλλά και έναν εξίσου έντονο κοινωνικό και πολιτικό χαρακτήρα κατά την περίοδο της ανάπτυξής του

Μηχανισμοί και Προσωπεία

- Οι θεότητες εμφανίζονταν ξαφνικά στη στέγη μέσω μιας καταπακτής. Χαρακτήρες που ίπταντο στον αέρα (όπως ο [Βελλεροφόντης](#) για παράδειγμα πάνω στον [Πήγασο](#)) μεταφέρονταν στον αέρα πάνω από το σκηνικό διάκοσμο με τη βοήθεια ενός απλού γερανού, που αποκαλείτο μηχανή ή γερανός. Η γνωστότερη χρήση της μηχανής συνέβη το 431 π.Χ., όταν ο [Ευριπίδης](#) τη χρησιμοποίησε στο τέλος της [Μήδειας](#).
- Με τη σειρά τους οι εσωτερικές σκηνές παρουσιάζονταν στη θέα του κοινού με τη βοήθεια του *εκκυκλήματος*, μιας χαμηλής κυλιόμενης πλατφόρμας που έφερε τον ανάλογο διάκοσμο και φυσικά τους ηθοποιούς. Το εκκύκλημα χρησιμοποιείτο συνήθως για να επιδειχθεί στο κοινό εκείνος που σκοτωνόταν στο εσωτερικό του οίκου ή χαρακτήρες που νοσούσαν.

Το περιστροφικό σύστημα.

Το δάπεδο της σκηνής διαθέτει έναν χωνευτό κυκλικό σύστημα, που μπορεί να περιστρέφεται και να μετακινεί ό,τι είναι τοποθετημένο πάνω του: σκηνικά, ηθοποιούς κτλ. Η έκπληξη για το θεατή είναι ότι οι ηθοποιοί 9 μετακινούνται χωρίς να βαδίζουν, ότι τα σκηνικά (σπίτια, ανάκτορα κ.ά.) αλλάζουν θέση στο χώρο χωρίς να τα αγγίζει κανείς. Αν τώρα αυτό το περιστροφικό σύστημα χωριστεί καθέτως στα δυο με ένα σκηνικό, μπορεί, όση ώρα χρησιμοποιείται από τους ηθοποιούς το α' ημικύκλιο για την παράσταση του έργου, στο β' ημικύκλιο να στήνουν οι τεχνικοί τα σκηνικά της επόμενης πράξης

Ο αναβατήρας.

Το πάτωμα της σκηνής είναι συχνά το πάτωμα ενός τεράστιου αναβατήρα (ασανσέρ), που μπορεί να κατεβαίνει ως το υπόγειο ή να ανεβαίνει ως την οροφή της σκηνής. Διευκολύνει την παραστασιμότητα ενός έργου με τις απρόοπτες αλλαγές χώρου, τις αναλήψεις αλλά και τον καταποντισμό των ηθοποιών ή την παράλληλη στατική δράση στο παρασκήνιο.

Τα τραμπουκέτα

Σε σκηνή που διαθέτει υπόγειο συχνά σχεδιάζονται κυκλικές ή παραλληλόγραμμες οπές, που ανοίγουν στο κρίσιμο σημείο της παράστασης, για να «καταπιούν» ό,τι έχει τοποθετηθεί επάνω τους, έναν ηθοποιό ή ένα σκηνικό αντικείμενο, του οποίου η εξαφάνιση μοιάζει μαγική ή ανεξήγητη.

Το μεγάλο μέγεθος του θεάτρου (στην τελική μορφή του χωρούσε 20.000 ανθρώπους) και η απόσταση ακόμη και των κοντινότερων θεατών από τους ηθοποιούς (περισσότερο από 10 μέτρα) υπαγόρευσε μια μη νατουραλιστική προσέγγιση στην ηθοποιία

Όλες οι χειρονομίες έπρεπε να είναι ιδιαίτερα εκφραστικές σε καθορισμένα πρότυπα, ώστε να "διαβάζονται" από τις πίσω σειρές. Το ίδιο συνέβαινε και με τα πρόσωπα. Τα *προσωπεία*, οι μάσκες, έδειχναν περισσότερο "φυσικές" από τα γυμνά πρόσωπα στο θέατρο του Διονύσου, αν και είχαν το φυσικό μέγεθος του προσώπου και μεγάλο άνοιγμα στο στόμα για να επιτρέπουν την καθαρή ομιλία. Τα υλικά της κατασκευής τους ποίκιλαν. Άλλα ήταν καμωμένες από ξύλο, άλλα από δέρμα και άλλες από ύφασμα και αλευρόπαστα. Υπάρχουν διάφορες θεωρίες για κάθε υλικό ξεχωριστά, αλλά καθώς δεν έχουμε κάποιο αυθεντικό εύρημα στη διάθεσή μας, οι θεωρίες παραμένουν υποθέσεις. Οι πραγματικές πληροφορίες που διαθέτουμε είναι σκαλισμένοι λίθοι που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως καλούπια και οι αγγειογραφικές απεικονίσεις.

- Κατά τη διάρκεια της ελληνοιστικής εποχής το θέατρο του Διονύσου ξαναχτίστηκε με μια πολυώροφη σκηνή και οι ηθοποιοί δημιούργησαν επαγγελματικό σωματείο, που ονομαζόταν οι "Καλλιτέχνες του Διονύσου". Σε αυτή την περίοδο χτίστηκαν και άλλα θέατρα σε πολλά σημεία της Ελλάδας, συμπεριλαμβανομένου του θεάτρου της Επιδαύρου. Μετά τη ρωμαϊκή κατάκτηση οι Ρωμαίοι έχτισαν ή ανασχεδίασαν θέατρα και σε άλλα σημεία στην Ελλάδα. Ωστόσο, το θέατρο σε αυτή την αρχική μορφή του παραμένει σημαντικό για εμάς, όχι τόσο για την αρτιότητα της κατασκευής του και τις επινοήσεις των θεατρικών διδασκάλων, αλλά για τη σημασία του ως θεσμού της πόλης-κράτους, ιδιαίτερα της αθηναϊκής δημοκρατίας, που μπορεί να μελετηθεί περισσότερο στην προκειμένη περίπτωση.

Τα τραμπουκέτα

Σε σκηνή που διαθέτει υπόγειο συχνά σχεδιάζονται κυκλικές ή παραλληλόγραμμες οπές, που ανοίγουν στο κρίσιμο σημείο της παράστασης, για να «καταπιοούν» ό,τι έχει τοποθετηθεί επάνω τους, έναν ηθοποιό ή ένα σκηνικό αντικείμενο, του οποίου η εξαφάνιση μοιάζει μαγική ή ανεξήγητη.

Τα προσωπεία

Όλες οι χειρονομίες έπρεπε να είναι ιδιαίτερα εκφραστικές σε καθορισμένα πρότυπα, ώστε να "διαβάζονται" από τις πίσω σειρές. Το ίδιο συνέβαινε και με τα πρόσωπα. Τα προσωπεία, οι μάσκες, έδειχναν περισσότερο "φυσικές" από τα γυμνά πρόσωπα στο θέατρο του Διονύσου, αν και είχαν το φυσικό μέγεθος του προσώπου και μεγάλο άνοιγμα στο στόμα για να επιτρέπουν την καθαρή ομιλία. Τα υλικά της κατασκευής τους ποίκιλαν. Άλλα ήταν καμωμένες από ξύλο, άλλα από δέρμα και άλλες από ύφασμα και αλευρόπαστα. Υπάρχουν διάφορες θεωρίες για κάθε υλικό ξεχωριστά, αλλά καθώς δεν έχουμε κάποιο αυθεντικό εύρημα στη διάθεσή μας, οι θεωρίες παραμένουν υποθέσεις. Οι πραγματικές πληροφορίες που διαθέτουμε είναι σκαλισμένοι λίθοι που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως καλούπια και οι αγγειογραφικές απεικονίσεις.

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΕΙΟ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

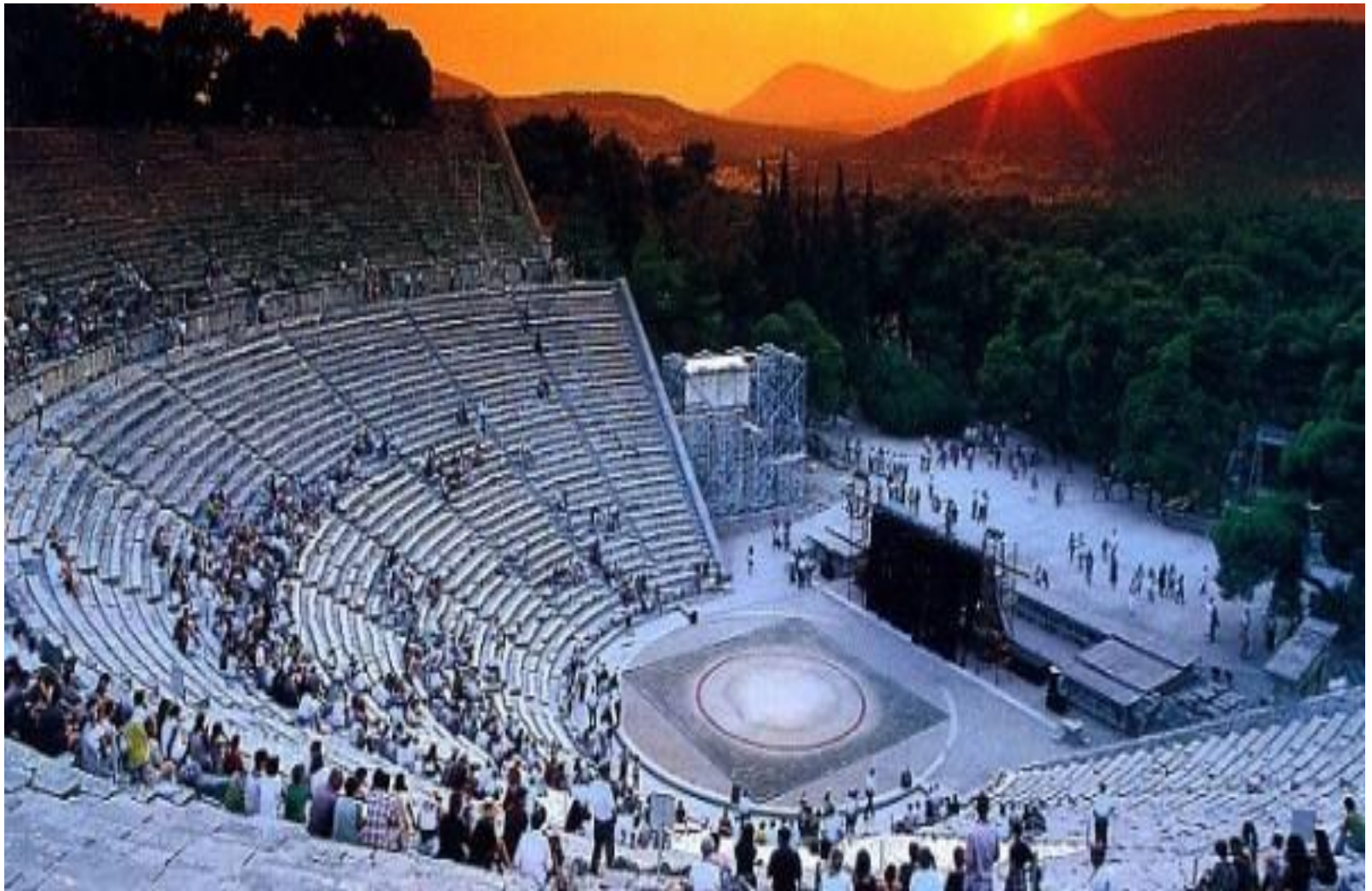
Στον ελληνικό χώρο γνωρίζουμε ότι ο Διόνυσος είναι συνυφασμένος με το προσωπείο. Οι πιστοί του, σε οργανωμένες ομάδες, τους θιάσους, ντύνονταν με προβιές ζώων και άλειφαν το πρόσωπό τους με τρυγία, το κατακάθι του κρασιού, ώστε να μην αναγνωρίζονται. Μέσω της μεταμφίεσης και του προσωπείου, που τους εξασφάλιζε την ανωνυμία, μετατοπίζονταν σε έναν άλλο κόσμο επιθετικό και άσεμνο. Μιλούμε δηλαδή για προσωπεία κωμικά και για γιορτές συνυφασμένες με τη χαρά, το κρασί, το γλέντι, τον έρωτα. Όλα αυτά με μια πρώτη ανάγνωση. Γιατί ο Διόνυσος, θεός δημοφιλέστατος και παλαιότατος, δεν είναι μόνο ο θεός της ζωής αλλά και θεός του θανάτου, με μίαν ιδιότυπη αθανασία –ενιαύσιος θάνατος και ανάσταση– υπακούοντας στην κυκλική αντίληψη του χρόνου. Και αν οι ίδιοι οι θεοί αποστρέφουν το πρόσωπό τους από τον θάνατο, ή συμμετέχουν σε αυτόν με μια τους πλευρά (χθόνιος Ζεός, Δήμητρα, Κόρη) ή μένουν μόνιμα εκεί (Πλούτων), ο Διόνυσος κυκλοφορεί συνδέοντας τον επιχθόνιο με τον υποχθόνιο χώρο, διαβαίνει τα σύνορα που σταματούν τους άλλους θεούς και στον Όλυμπο είναι μάλλον φιλοξενούμενος και ανεβαίνει περιστασιακά. Ο Διόνυσος είναι το έτερον των Ολυμπίων με ιδιόρρυθμη θέση στον Όλυμπο. Χθόνιος είναι και ο χαρακτήρας των διονυσιακών γιορτών, ο οποίος κρύβεται πίσω από το πανηγύρι της χαράς.

ΤΡΑΓΩΔΙΑ – ΣΑΤΥΡΙΚΟ
ΔΡΑΜΑ - ΚΩΜΩΔΙΑ

Γενικά

- Το 535 π.Χ., με τον πρώτο θεατρικό αγώνα που οργάνωσε ο Πεισίστρατος, οι δραματικές παραστάσεις καθιερώθηκαν ως αναπόσπαστο μέρος της διονυσιακής λατρείας· και τρεις δεκαετίες αργότερα, το 508 π.Χ., οι μεταρρυθμίσεις του Κλεισθένη οδήγησαν στην εγκαθίδρυση της δημοκρατίας. Στη συνέχεια, ο 5ος π.Χ. αιώνας είναι ο αιώνας της ακμής τόσο του αττικού δράματος όσο και της αθηναϊκής δημοκρατίας· και στους αιώνες που ακολούθησαν, η ποιοτική υποβάθμιση, ο μαρασμός, η μεταλλαγή και το ξέφτισμα του δημοκρατικού πολιτεύματος από τη μια, και των θεατρικών φαινομένων από την άλλη, συμβαδίζουν. Αυτή η **παράλληλη πορεία** της δημοκρατίας με τις θεατρικές εκδηλώσεις δεν είναι συμπτωματική: το αρχαίο θέατρο ως τέχνη και ως θεσμός έχει πολλά που το συνδέουν με τη δημοκρατία.

Τραγωδία και σατυρικό δράμα ως το τέλος του 5ου π.Χ. αιώνα

- «**Τραγωδία**», ορίζει ο Αριστοτέλης «είναι η μίμηση μιας σημαντικής και ολοκληρωμένης πράξης που να έχει έκταση.» Κατά κανόνα, αυτή η *πράξη*, δηλαδή η *υπόθεση* της τραγωδίας, δεν ήταν πρωτότυπη, επινοημένη από τον ποιητή, αλλά δάνεια από τη μυθική παράδοση. Ο ποιητής διάλεγε να παρουσιάσει ένα *μύθο*, π.χ. τη θυσία της Ιφιγένειας, την αυτοκτονία του Αίαντα, τη δολοφονία του Αγαμέμνονα κλπ. Από κει και πέρα ήταν ελεύθερος να διαμορφώσει τη σκηνική παρουσίαση των γεγονότων, τα λόγια που έλεγαν οι ήρωες και πολλά ακόμα θεατρικά χαρακτηριστικά. Ακόμα, μπορούσε να παραλλάξει κάπως την πλοκή και ορισμένα δευτερεύοντα στοιχεία του μύθου· όμως σε γενικές γραμμές ο μύθος έπρεπε να μείνει αναλλοίωτος, όπως ήταν από παλιά γνωστός.

Σατυρικό δράμα

- Το όνομα του είδους αυτού προήλθε από τον χορό του δράματος αυτού που αποτελείτο από υποδυόμενους Σατύρους των οποίων η ωμή φυσικότητα και η αχαλίνωτη ευθυμία τους προσέδιδαν στο όλο δράμα ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό. Μπροστά το χορό των Σατύρων παρουσιάζονταν υποδυόμενοι θεοί, ημίθεοι, και άρχοντες πόλεων με κυρίαρχη όμως εμφάνιση του Διονύσου καθώς και άλλοι που σχετίζονταν μ' εκείνον όπως ο Ερμής, ο Ήφαιστος κ.λπ. Από τους ημίθεους συχνά παρουσιάζονταν ο Ηρακλής, ο Θησέας, ο Οδυσσέας, ο Προμηθέας, ο Σίσυφος κ.ά. Ενώπιον αυτών που έφεραν μεγαλοπρεπή περιβολή η εμφάνιση των Σατύρων με τις προβιές και τα δερμάτινα ράκη δημιουργούσαν στους θεατές μια αλλόκοτη και περισσότερο κωμική εντύπωση.

- Κύριο και καθοριστικό χαρακτηριστικό του ήταν ο χορός των Σατύρων, τους οποίους οδηγούσε ο Σειληνός. Άλλα χαρακτηριστικά του ήταν η κωμική πλοκή, το αίσιο τέλος, η ελεύθερη χρήση και συχνά η παρωδία μυθολογικών θεμάτων, καθώς και η περιστασιακή παρωδία θεμάτων από τις τραγωδίες που είχαν προηγηθεί, το εύθυμο ύφος, η μικρότερη έκταση (σε σχέση με την τραγωδία) και η μεγαλύτερη χαλαρότητα στο μέτρο και βεβαίως η χαρακτηριστική όρχηση. Επίσης το δράμα δεν προοριζόταν για μια απλή απαγγελία αλλά για μία παράσταση ενός συγκλονιστικού γεγονότος, που εξελισσόταν σαν ζωντανή πραγματικότητα μπροστά στους θεατές.

Μίμηση και Τραγικός Λόγος

- «Η μίμηση», συνεχίζει ο Αριστοτέλης, «γίνεται σε ευχάριστο λόγο (λόγο με ρυθμό και αρμονία και μελωδία), χώρια τα ομιλητικά, και χώρια τα τραγουδιστά μέρη.» Και πραγματικά, ο **τραγικός λόγος** ήταν έμμετρος και η γλώσσα του ποιητική, ιδιαίτερα στα χορικά τραγούδια, που είχαν και το παραδοσιακό δωρικό διαλεκτικό χρώμα. Όσο για τον χωρισμό των ομιλητικών από τα τραγουδιστά μέρη, οι τραγωδίες ακολουθούσαν όλες ένα σχήμα όπου οι δύο τρόποι εκφοράς εναλλάσσονταν: απαγγελτικά μέρη ήταν ο *Πρόλογος* και τα *Επεισόδια*· τραγουδιστά μέρη ήταν η *Πάροδος* του Χορού, τα *Στάσιμα* και η *Έξοδος*.

Κατὰ ποσὸν μέρη

ΠΡΟΛΟΓΟΣ
εισαγωγή στο θέμα της τραγωδίας.

ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ
διαλογικά τμήματα που παρεμβάλλονται ανάμεσα στα χορικά.

ΠΑΡΟΔΟΣ
το άσμα που τραγουδάει ο χορός με την είσοδό του στη σκηνή.

ΣΤΑΣΙΜΑ
τα άσματα που τραγουδάει ο χορός μετά τη πάροδο.

ΕΞΟΔΟΣ
το τελευταίο μέρος της τραγωδίας.

Ο πρόλογος, τα επεισόδια & η έξοδος, ανήκουν στο **επικό τμήμα** της τραγωδίας. Αντίθετα η πάροδος και τα στάσιμα ανήκουν στο **λυρικό τμήμα** της τραγωδίας.

**ΑΠΑΡΧΕΣ - ΜΥΘΟΙ - ΤΡΑΓΙΚΟΙ
ΠΟΙΗΤΕΣ & ΕΡΓΑ ΤΟΥΣ -
ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ - ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ**

- Το 535 π.Χ., με τον πρώτο θεατρικό αγώνα που οργάνωσε ο Πεισίστρατος, οι δραματικές παραστάσεις καθιερώθηκαν ως αναπόσπαστο μέρος της διονυσιακής λατρείας· και τρεις δεκαετίες αργότερα, το 508 π.Χ., οι μεταρρυθμίσεις του Κλεισθένη οδήγησαν στην εγκαθίδρυση της δημοκρατίας.
- Στη συνέχεια, ο 5ος π.Χ. αιώνας είναι ο αιώνας της ακμής τόσο του αττικού δράματος όσο και της αθηναϊκής δημοκρατίας· και στους αιώνες που ακολούθησαν, η ποιοτική υποβάθμιση, ο μαρασμός, η μεταλλαγή και το ξέφτισμα του δημοκρατικού πολιτεύματος από τη μια, και των θεατρικών φαινομένων από την άλλη, συμβαδίζουν.
- Αυτή η **παράλληλη πορεία** της δημοκρατίας με τις θεατρικές εκδηλώσεις δεν είναι συμπτωματική: το αρχαίο θέατρο ως τέχνη και ως θεσμός έχει πολλά που το συνδέουν με τη δημοκρατία.

Δραματική ποίηση

- Μέσα στους δύο κλασικούς αιώνες η δραματική ποίηση αναπτύχθηκε, μεσουράνησε και έγειρε να δύσει. Κυρίαρχη θέση κατέχει και η Αθήνα, που την εποχή αυτή σχεδόν μονοπωλούσε την πνευματική κίνηση.

ΑΡΧΑΙΑ ΚΩΜΩΔΙΑ

Η Αρχαία κωμωδία έγινε θεσμός για πρώτη φορά στην Αθήνα, στα *Μεγάλα Διονύσια*, το 486 π.Χ., πενήντα σχεδόν χρόνια μετά την καθιέρωση της τραγωδίας (534 π.Χ.). Αγώνας κωμωδίας διοργανώθηκε, με ευθύνη της πόλης, το 442 π.Χ. στα *Λήναια*, με υπεύθυνο οργάνωσης τον *ἄρχοντα βασιλέα*¹. Θεατρικός χώρος ήταν ο ίδιος με την τραγωδία, το θέατρο του Διονύσου, ενδεχομένως όμως, σύμφωνα με την άποψη ερευνητών, χρησιμοποιούσαν για τους κωμικούς αγώνες και το θέατρο των Ληναίων, στα δυτικά της Ακρόπολης. Σε καθεμιά από τις τρεις ημέρες του εορτασμού οι θεατές έβλεπαν τα έργα ενός τραγικού, μια τετραλογία (τρεις τραγωδίες και ένα σατυρικό δράμα) και τρεις έως πέντε κωμωδίες

Αυλός

- Ο αυλός ήταν πνευστό μουσικό όργανο της Ελληνικής αρχαιότητας. Ανάλογα με την κατασκευή του ονομαζόταν **μόναυλος** (μονός αυλός), **πλαγίαυλος** (αυλός που παίζεται πλάγια όπως το σύγχρονο φλάουτο), **δίαυλος** (διπλός αυλός).
- Ο αυλός ήταν βασικό όργανο σε όλους τους εορτασμούς στην Αρχαία Ελλάδα ιδιαίτερα δε σε τελετές προς τιμήν του Διονύσου. Σε παραστάσεις σε αγγεία συχνά φαίνεται ότι ο αυλός στερεωνόταν με μια δερμάτινη λωρίδα η οποία περνούσε γύρω από το κεφάλι και είχε άνοιγμα στην περιοχή των χειλιών. Οι αυλοί συχνά είχαν γλωττίδα.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ

Επώνυμος άρχων: Έγκριση χορού - ορισμός χορηγών

Χορηγός: Δαπάνη προετοιμασίας-επιλογή χορευτών

Κριτές: Δέκα, ένας από κάθε φυλή

Ποιητής: δημιουργός, σεναριογράφος, σκηνοθέτης

Υποκριτές: άντρες μόνο, ένας αρχικά, δύο (Αισχύλος), τρεις (Σοφοκλής)

Χορευτές: ερασιτέχνες, 50(διθύραμβος), 12(Αισχύλος), 15(Σοφοκλής)

Σκευή: προσωπεία, κοστούμια μεγαλοπρεπή, κόθορνοι

Παράσταση αρχαίου δράματος

ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ

- Στην κλασική εποχή οι αρχαίοι Έλληνες για καθημερινό ρούχο χρησιμοποιούσαν το χιτώνα που ήταν ένα απλό παραλληλόγραμμο επίμηκες ύφασμα, όπως έβγαινε απ' τον αργαλειό.

Στους ώμους τον συγκρατούσαν με πόρτες και με μια ή δυο ζώνες ρυθμίζαν το μήκος που θέλαν να έχει. Τον φορούσαν κι οι άντρες κι οι γυναίκες. Το χιτώνα τον συναντάμε και στην τραγωδία.

Με μια περόνη απ' το ρούχο της Ιοκάστης τυφλώνεται ο Οιδίπους (Οιδίπους Τύραννος), ενώ η Δηιάνειρα, όταν ετοιμάζεται ν' αυτοκτονήσει, λύνει το ρούχο απ' τους ώμους της (Τραχινίαι).

Η παράσταση δινόταν με σύγχρονα κι όχι ιστορικά κοστούμια, μολονότι η δράση των τραγωδιών αναφερόταν στην πανάρχαια εποχή του μύθου.

Αισχύλος: Η Ζωή και το έργο του

- Ο μεγάλος τραγικός γεννήθηκε στην Ελευσίνα, το 525πχ. Πατέρας του ήταν ο Ευφορίωνας, που καταγόταν από μεγάλη γενιά ευπατριδών. Η ευγενική καταγωγή, η αριστοκρατική ανατροφή, η δημοκρατική ελευθερία, το θρησκευτικό-μυστικιστικό περιβάλλον της Ελευσίνας (λατρεία Δήμητρας – Περσεφόνης) και οι μεγάλοι εθνικοί αγώνες των Ελλήνων εναντίον των βαρβάρων, συντέλεσαν ώστε να διαπλαστεί ο ευσεβής και γενναίος χαρακτήρας του ποιητή και το υψηλό φρόνημα που τον διέκρινε.

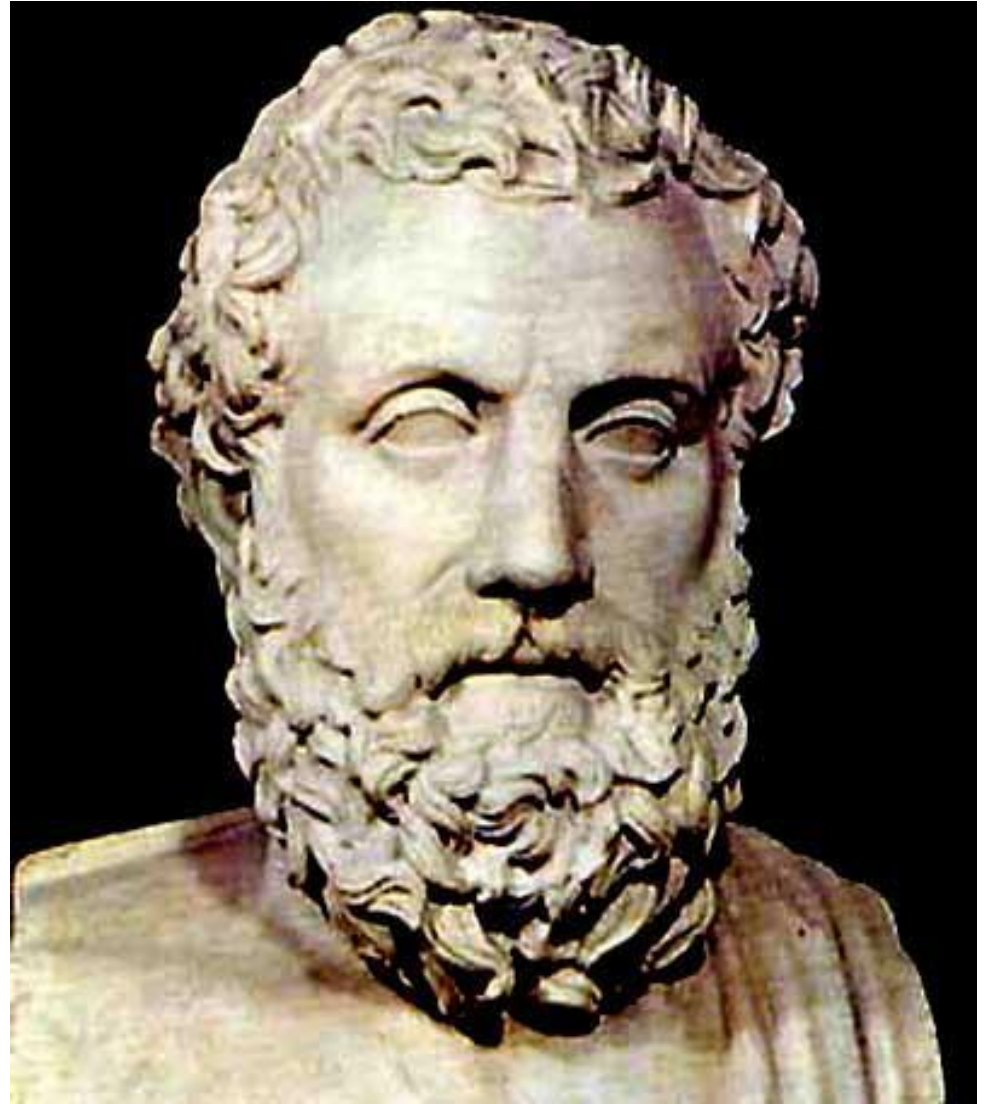
Δεν είναι γνωστό πόσες ακριβώς τραγωδίες έγραψε ο Αισχύλος. Σύμφωνα όμως με το

βιογράφο του πρέπει να έγραψε 70 τραγωδίες και πέντε σατυρικά δράματα, ενώ ο

λεξικογράφος Σουίδας αναφέρει 92 έργα του, δηλ. 23 τετραλογίες. Μέχρι σήμερα

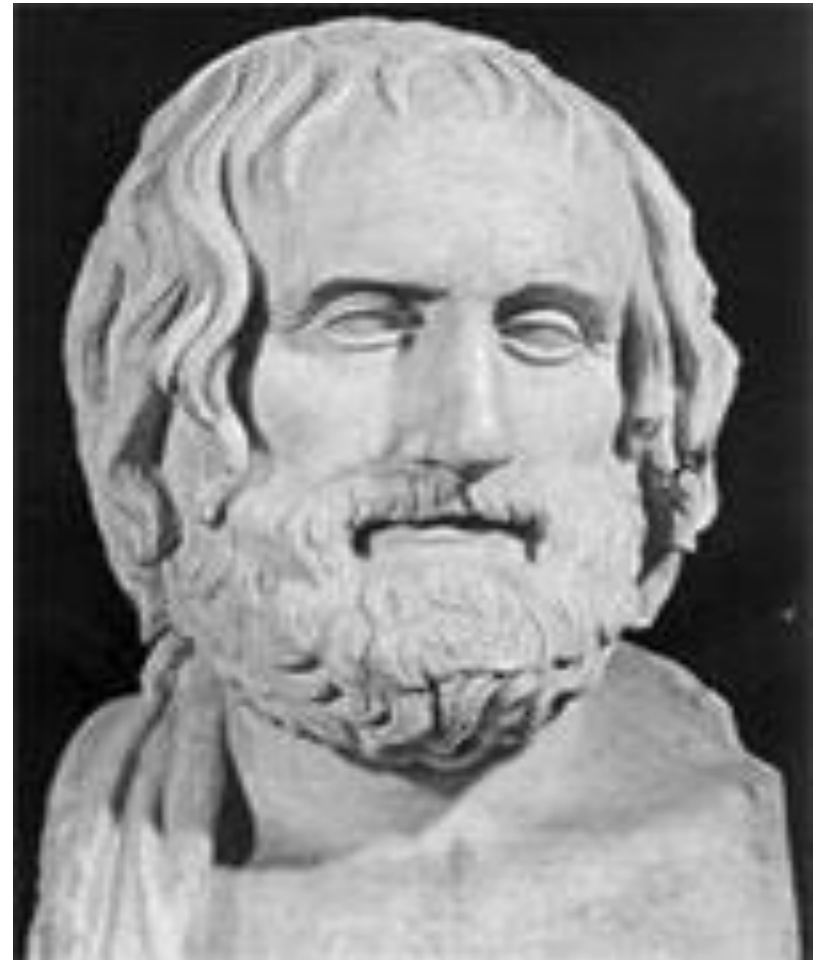
σώθηκαν οι τίτλοι 77 έργων. Ολόκληρα όμως σώθηκαν μόνον 7, τα οποία σε μια σύντομη ανάλυση έχουν ως εξής:

- α) Ικέτιδες
- β) Πέρσαι
- γ) Επτά επί Θήβαις
- δ) Προμηθεύς δεσμώτης
- ε) Αγαμέμνων
- στ) Χοηφόροι
- ζ) Ευμενίδες

Ευριπίδης

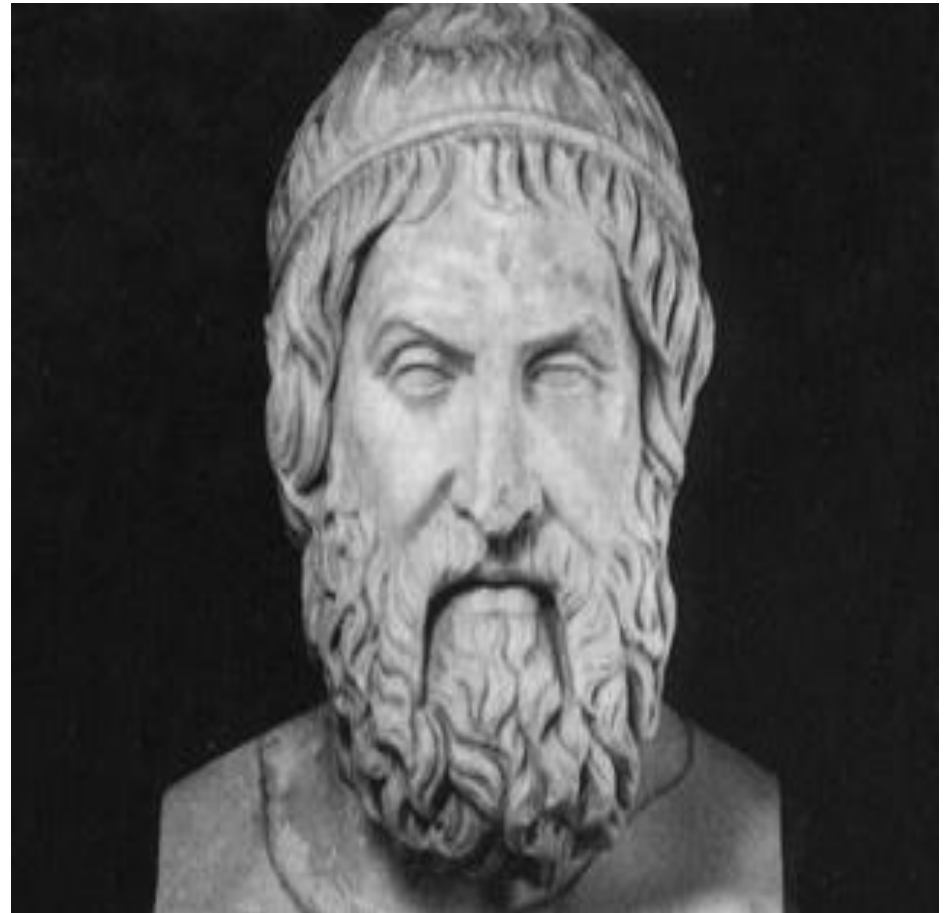
- Ο Ευριπίδης γεννήθηκε στην Σαλαμίνα γύρα στο 480 με 485 π. Χ. Ήταν γιος του εύπορου κτηματία Μνήσαρχου, και έλαβε μεγάλη μόρφωση. Επηρεάστηκε από τον Ηρόδοτο, το Φειδία, τον Αναξαγόρα και τους σοφιστές. Ήταν κλειστός και ιδιόμορφος χαρακτήρας αλλά νοιαζόταν για την πατρίδα του. Αντιμετώπισε σκληρό ανταγωνισμό και ειρωνεία.

- Από τα έργα του σώζονται σήμερα 19 δράματα:
- «Άλκηστις», «Μήδεια», «Ηρακλείδαι», «Ιππόλυτος», «Ανδρομάχη», «Εκάβη», «Ηρακλής μαινόμενος», «ΙΚέτιδες», «Ίων», «Ηλέκτρα», «Τρωάδες», «Ιφιγένεια η εν Ταύροις», «Ελένη», «Φοίνισσαι», «Ορέστης», «Ιφιγένεια η εν Αυλίδι», «Βάκχαι», το σταυρικό δράμα «Κύκλωψ» και ο «Ρήσος», που αμφισβητείται αν του ανήκει.
- Στα έργα του οι ήρωές του είναι καθημερινοί άνθρωποι, με πάθη και αδυναμίες. Βασική καινοτομία του ήταν η εισαγωγή του από μηχανής θεού. Θεωρήθηκε ο πατέρας του δράματος και το έργο του ακολούθησαν τόσο οι Λατίνοι και οι Αναγεννησιακοί όσο και όλοι οι νεότεροι Ευρωπαίοι.

Ο Σοφοκλής

- Γεννήθηκε στον Ίππιο Κωλονό της Αθήνας. Γιος του Σοφίλλου, εύπορου Αθηναίου που είχε εργοστάσιο μαχαιροποιίας, διαπαιδαγωγήθηκε ανάλογα με την οικονομική του άνεση. Έλαβε επιμελημένη αγωγή και παιδεία. Διδάχθηκε μουσική από τον περίφημο μουσικοδιδάσκαλο Λάμπρο και ανέπτυξε αρμονικά τις σωματικές και ψυχικές του δυνάμεις.

- Έγραψε 123 τραγωδίες, είναι όμως γνωστές κατ' όνομα οι 114 από τις οποίες έχουν διασωθεί μόνο 7 ολοκληρωμένες, ανάμεσά τους η «Αντιγόνη», η «Ηλέκτρα», «Τραχίνιαι», «Οιδίπους Τύραννος», «Αίας», «Φιλοκτήτης», «Οιδίπους επί Κολωνώ». Από τα αποσπάσματα που έχουν σωθεί, σημαντικός είναι ένας πάπυρος που διασώζει μεγάλο τμήμα από το σατυρικό δράμα Ιχνευταί. Άλλες τραγωδίες από τις οποίες έχουν σωθεί κάποια αποσπάσματα είναι ο Ευρύπυλος, η Νιόβη, οι Σκύριοι, η Πολυξένη, ο Θησέας, η Φαίδρα και ο Τηρέυς.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ

<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGYM-B120/550/3618,15479/>

- Στην Αθήνα της κλασικής εποχής, που χαρακτηρίζεται από έξαρση ηρωικού πνεύματος, οι τραγωδίες είναι σκηνικές παραστάσεις όπου εξυμνείται ο ηρωικός άνθρωπος, που συγκρούεται με τη Μοίρα, την Ανάγκη, τη θεία δικαιοσύνη. Το τριαδικό σχήμα (ὑβρις – ἄτη – δίκη), που παρουσιάζεται ολοκληρωμένο στο Σόλωνα (6ος αι. π.Χ.), αποτελεί το ηθικό υπόβαθρο της τραγωδίας. Σύμφωνα με αυτό, η ὕβρη, που οδηγεί στον όλεθρο, προκαλεί τη θεϊκή τιμωρία (τίσις) και έτσι επανέρχεται η τάξη με το θρίαμβο της δικαιοσύνης.

- Οι συγγραφείς τραγωδιών αντλούν τα θέματά τους συνήθως από την ανεξάντλητη πηγή των μύθων — μοναδική εξαίρεση (από τα σωζόμενα έργα) οι *Πέρσαι* του Αισχύλου και οι *Βάκχαι* του Ευριπίδη —, τους οποίους όμως συνδέουν με τη σύγχρονη επικαιρότητα και τους καθιστούν φορείς των προβληματισμών τους.

- Οι ποιητές απευθύνονται σε ένα ευρύ κοινό που συγκεντρωνόταν στο χώρο του θεάτρου για μια επίσημη εκδήλωση και προσπαθούσαν να προσελκύσουν το ενδιαφέρον του πολίτη, ενός πολίτη συμμετόχου που βίωνε τις περίλαμπρες νίκες κατά των Περσών, την αμφισβήτηση και τις νέες ιδέες των σοφιστών, την οδύνη ενός μακροχρόνιου εμφύλιου πολέμου, ζούσε δηλαδή ένα κλίμα γόνιμο σε έργα και στοχασμούς.

- Το κλίμα αυτό αντανακλάται στην τραγωδία, η οποία επηρεάζεται από τις καταστάσεις και τρέφεται με τις μεταβολές. Έτσι εξηγείται η θέση που κατέχουν στις ελληνικές τραγωδίες τα μεγάλα ανθρωπολογικά προβλήματα του πολέμου και της ειρήνης, της δικαιοσύνης και της φιλοπατρίας.

**ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ -
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΑΦΙΣΕΣ
ΣΚΗΝΙΚΑ - ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ**

Teatro Greco di Siracusa

Stefano Santospago and Sergio Mancinelli in *Alcestis*. Photo by G. L. Carnera

Trachiniae

Directed by Anna Conser

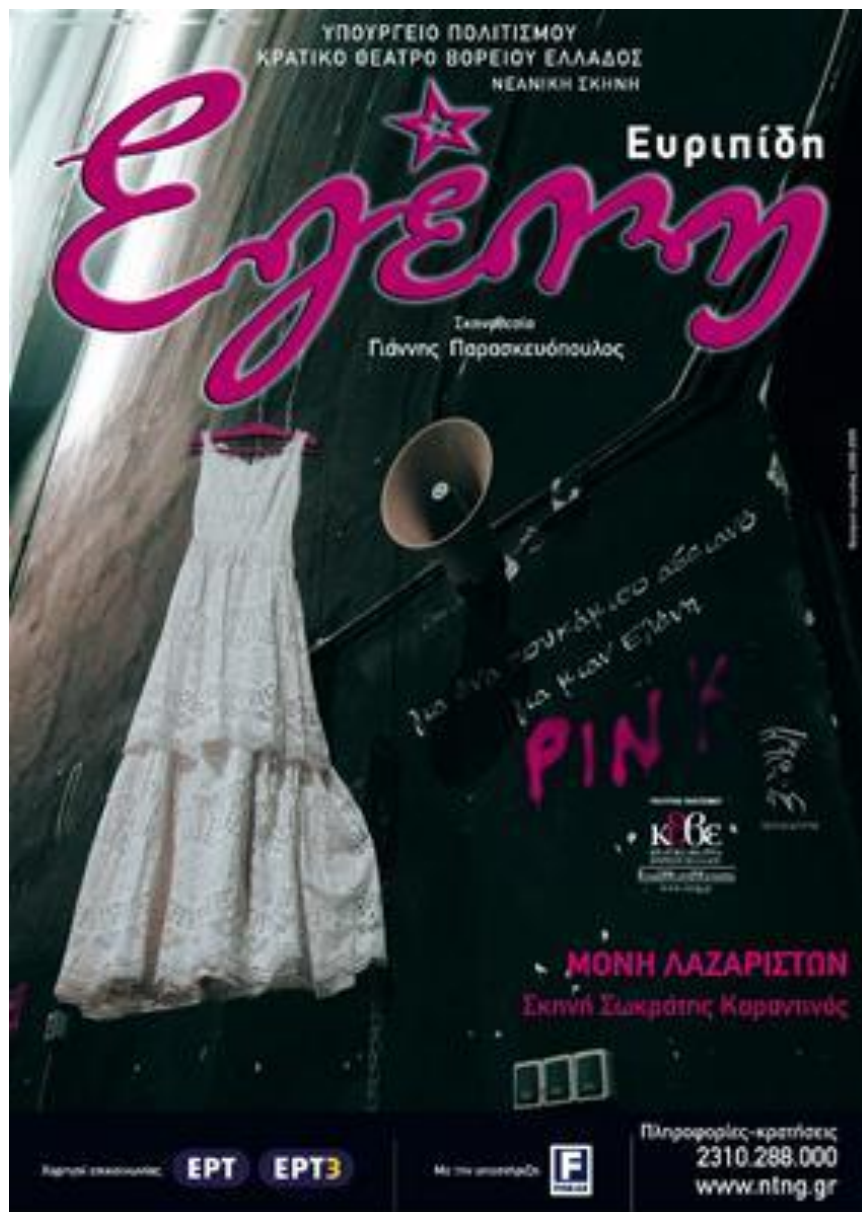
March 31-April 2, 2016 Minor Latham Playhous New York, New York

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, ΕΛΕΝΗ ΚΘΒΕ

2008-2009 Κ.Θ.Β.Ε./ Νεανική
σκηνή

Ελένη - Ευριπίδης

*Πρώτη Παρουσίαση: Μονή
Λαζαριστών - Σκηνή Σωκράτης
Καραντινός, 12/10/2008*

Πρώτη Παρουσίαση: Μονή Λαζαριστών - Σκηνή Σωκράτης Καραντινός, 12/10/2008

Το Κ.Θ.Β.Ε. αποφασίζοντας τη δημιουργία μιας μόνιμης "Νεανικής Σκηνής" έχει ως στόχο να παρουσιάσει έργα και παραστάσεις που απευθύνονται τόσο σε μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου όσο και στο ευρύτερο ανήσυχο νεανικό κοινό της πόλης.

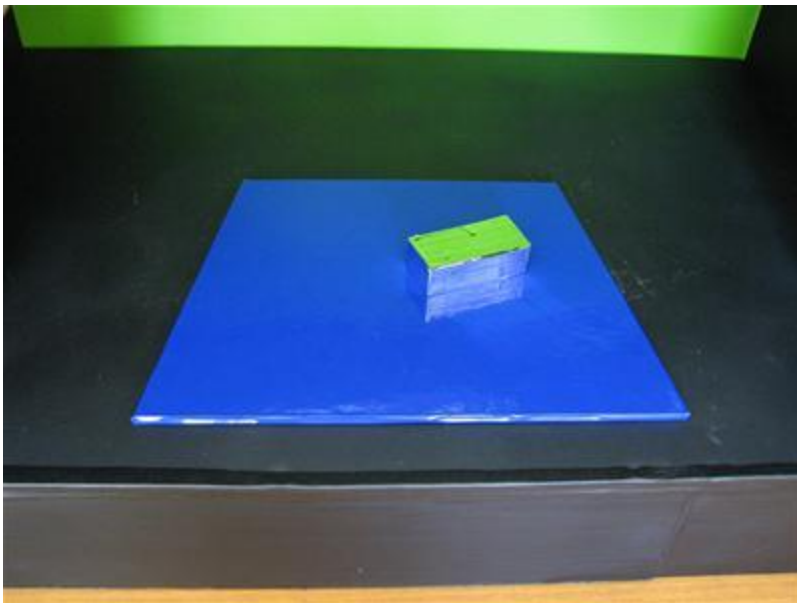
Μπορεί ένα έργο αρχαίας τραγωδίας να αφορά αυτό το κοινό; Κάτω από ποιες προϋποθέσεις η ψυχαγωγία μπορεί να αποτελέσει μέσο εκπαίδευσης; Τι μπορεί να σημαίνει έκπληξη και ανατροπή για τους σημερινούς νέους, τους μνημένους στην άμεση πανίσχυρη επίδραση της εικόνας στην καθημερινότητά τους; Αυτά είναι μερικά από τα ζητήματα που απασχολούν τη δουλειά του θιάσου και κατά συνέπεια την ίδια την παράσταση.

Στην 'Ελένη' ο Ευριπίδης αντιστρέφει τον παραδοσιακό μύθο γράφοντας μια πρωτότυπη τραγωδία με έντονα κωμικά στοιχεία. Η Ελένη δεν είναι εδώ η άπιστη σύζυγος που πρόδωσε την πατρίδα της και την έσυρε σε έναν πόλεμο. Στην Τροία πήγε μονάχα το είδωλό της. Ο θεματικός άξονας που διατρέχει το έργο, δηλαδή η αντίθεση ανάμεσα στο φαινομενικό και στο πραγματικό, αφορά άμεσα τη σημερινή νέα γενιά, καθώς σχετίζεται με τους περιορισμούς που της επιβάλλει η εξωτερική εικόνα της και που διαρκώς καλείται να την ανατρέψει.

<http://www.euripideseleni.blogspot.com/>

Ελένη - Μακέτες

Στήσιμο μακέτας - Ά αλλαγή σκηνικού

Ελένη (2008)

σκηνικού

- [Παπαδοπούλου, Σοφία](#) - Σκηνικά
- [Παπαδοπούλου, Σοφία](#) - Κοστούμια

Τρισδιάστατη μακέτα

Σχετική Παραγωγή

- [Ελένη / Ευριπίδης \(Συγγραφέας\) / Παρασκευόπουλος Γιάννης \(Σκηνοθεσία\) - Μονή Λαζαριστών - Σκηνή Σωκράτης Καραντινός \(12/10/2008\)](#)

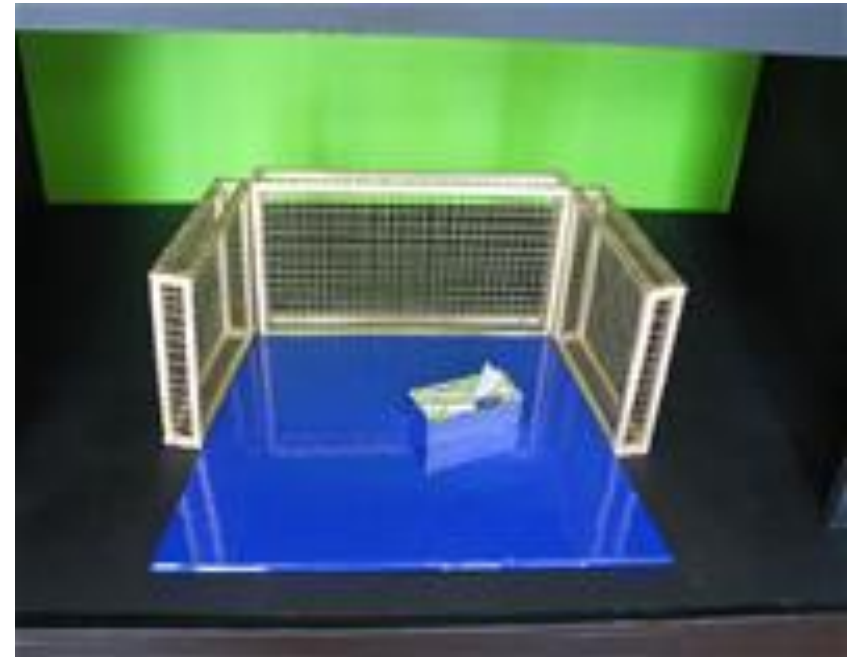
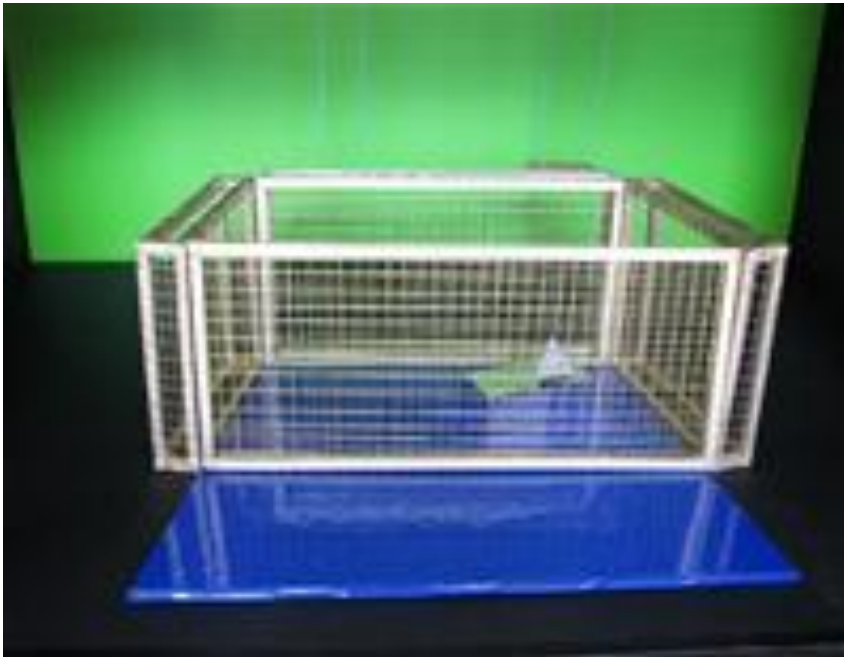
Ελένη Γενικές δοκιμές
Μονή Λαζαριστών - Σκηνή Σωκράτης Καραντινός,
10/10/2008

. Αμοιρίδης, Κώστας - Φωτογράφος

Σύνδεσμοι

. [Ελένη / Ευριπίδης \(Συγγραφέας\) /
Παρασκευόπουλος Γιάννης \(Σκηνοθεσία\) - Μονή
Λαζαριστών - Σκηνή Σωκράτης Καραντινός](#)

[\(12/10/2008\)](#)

Ελένη (1982)

Σκίτσα κοστουμιών

- [Φωτόπουλος, Διονύσης](#) - Σκηνικά
- [Φωτόπουλος, Διονύσης](#) - Κοστούμια

Ζωγραφική μακέτα κοστουμιών

Σχετική Παραγωγή

- [Ελένη / Ευριπίδης \(Συγγραφέας\) / Βουτσινάς Ανδρέας \(Σκηνοθεσία\) - Καβάλα, Αρχαίο](#)

[Θέατρο Φιλίππων \(07/08/1982\)](#)

Ελένη

Ελένη Γενικές δοκιμές

. Ιορδανίδης, Σωκράτης -
Φωτογράφος

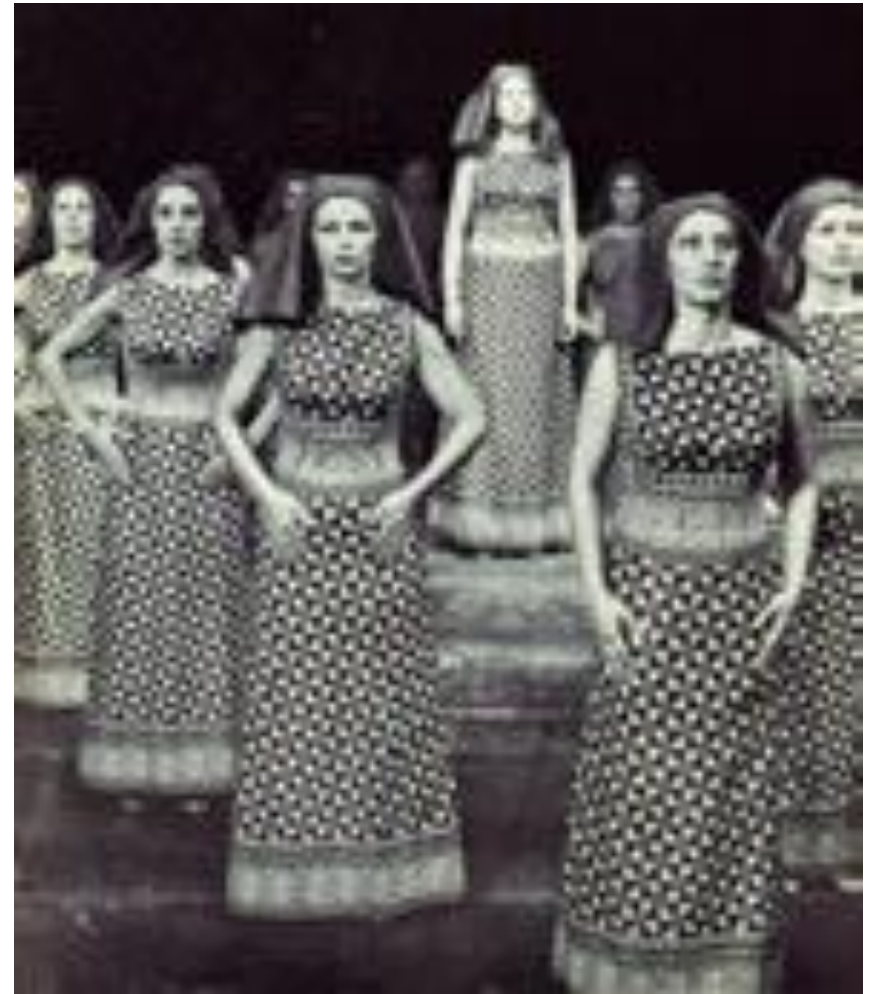
Σημείωση: Φωτογραφία από την
επανάληψη της παράστασης
Σύνδεσμοι

. [Ελένη / Ευριπίδης](#)
[\(Συγγραφέας\) / Βουτσινάς](#)
[Ανδρέας \(Σκηνοθεσία\) - Καβάλα,](#)
[Αρχαίο Θέατρο Φιλίππων](#)
[\(07/08/1982\)](#)

Παράσταση αρχαίου δράματος

Κοστούμια και σκηνικά σε σύγχρονες παραστάσεις

Ίων – Κρέουσα – Χορός, Ευριπίδης Ίων, (Χ. Λούλης – Λ. Κονιόρδου, Εθνικό Θέατρο, 2003, σκην. Λ. Κονιόρδου)

ΚΘΒΕ

ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Ελένη (1982)

Σκίτσα κοστούμιών

- . Φωτόπουλος, Διονύσης - Σκηνικά
- . Φωτόπουλος, Διονύσης - Κοστούμια

Ζωγραφική μακέτα κοστούμιών

Σχετική Παραγωγή

- . Ελένη / Ευριπίδης (Συγγραφέας) /
Βουτσινάς Ανδρέας (Σκηνοθεσία) - Καβάλα,
Αρχαίο Θέατρο Φιλίππων (07/08/1982)

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Φωτογραφικό Υλικό

Προγράμματα

Ελένη

1982-1983 Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος
Ελένη – Ευριπίδης

Επανάληψη: Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών - Κεντρική Σκηνή,
19/11/1982

Πρώτη Παρουσίαση: Καβάλα, Αρχαίο Θέατρο Φιλίππων, 07/08/1982

Ο Ευριπίδης αντιστρέφει τον Τρωϊκό θρύλο και μεταβάλλει την ιστορία της ωραίας Ελένης, που εξαιτίας της απαγωγής της από τον Πάρη έγινε ο Τρωϊκός πόλεμος, σε φάρσα. Σύμφωνα με αυτό το μύθο, οι Έλληνες πολέμησαν στην Τροία για μια σκιά, αφού ο Πάρης δεν την έκλεψε ποτέ από τη Σπάρτη, αλλά άρπαξε μονάχα ένα έμψυχο ομοίωμα της, ενώ η πραγματική Ελένη μεταφέρθηκε στην Αίγυπτο από τον Ερμή, όπου παρέμεινε κοντά στον βασιλιά Πρωτέα, πιστή στον άντρα της και βαθιά πικραμένη για την τύχη της. Μετά την άλωση της Τροίας ο Μενέλαος φτάνει ναυαγός στην Αίγυπτο. Οι δυο σύζυγοι αναγνωρίζονται και μετά από νέες περιπέτειες φεύγουν μαζί για την Ελλάδα.

Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος

ΜΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΚΩΜΩΔΙΑΣ

ΟΡΝΙΘΕΣ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗ

Συντελεστές

Συγγραφέας: [ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ](#)

Σκηνοθέτης: [ΚΑΡΑΘΑΝΟΣ ΝΙΚΟΣ](#)

Σκηνικά: [ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΛΗ](#)

Παίζουν: [ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΚΗ ΑΛΙΚΗ](#), [ΑΪΔΙΝΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ](#), [ΔΙΑΚΟΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΜΑΡΙΑ](#),
[ΔΡΙΒΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ](#), [ΚΑΡΑΘΑΝΟΣ ΝΙΚΟΣ](#), [ΚΟΛΙΑΝΔΡΗ ΕΜΙΛΥ](#), [ΚΟΤΣΙΦΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ](#),
[ΛΙΑΤΣΟΣ ΕΚΤΟΡΑΣ](#), [ΔΟΥΛΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ](#), [ΜΠΑΞΕΒΑΝΗ ΦΩΤΕΙΝΗ](#), [ΜΠΙΜΠΗΣ](#)
[ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ](#), [ΜΠΟΦΙΛΙΟΥ ΝΑΤΑΣΣΑ](#), [ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΓΓΕΛΟΣ](#), [ΡΙΜΕΝΑΣ](#)
[ΦΟΙΒΟΣ](#), [ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ](#), [ΣΕΒΔΙΚΑΛΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ](#), [ΣΕΡΒΕΤΑΛΗΣ ΑΡΗΣ](#),
[ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΑΓΓΕΛΟΣ](#), [ΧΑΤΖΗΠΑΣΧΑΛΗ ΓΑΛΗΝΗ](#)

Μουσική: [ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΑΓΓΕΛΟΣ](#)

Κοστούμια: [ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΛΗ](#)

Φωτισμός: [ΣΑΡΚΕΤΖΗΣ ΣΙΜΟΣ](#)

Μετάφραση: [ΑΣΤΕΡΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ](#)

Διασκευή: ΚΑΡΑΘΑΝΟΣ ΝΙΚΟΣ, ΑΣΤΕΡΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ

Βοηθός σκηνοθέτη: ΜΠΙΤΟΥΝΗ ΙΩΑΝΝΑ

Βοηθός σκηνοθέτης: ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΣΣΑ

Βοηθοί σκηνογράφου: ΘΕΡΙΑΝΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, ΚΟΣΜΟΠΟΥΛΟΥ ΜΥΡΤΩ,
ΛΑΜΠΡΟΥ ΜΥΡΤΩ

Βοηθός μουσικού: ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ

Παίζουν ζωντανά οι μουσικοί: ΔΑΠΕΡΓΟΛΑΣ ΜΑΡΙΟΣ, ΕΥΚΛΕΙΔΟΥ ΣΟΦΙΑ,
ΚΛΩΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ, ΤΙΓΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

Παραγωγή: ΣΤΕΓΗ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΩΝΑΣΗ

Εκτέλεση Παραγωγής: ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΓΙΟΛΑΝΤΑ, ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ /
POLYPLANITY Productions

Βοηθός παραγωγής: ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΤΖΕΛΑ

Κίνηση: [BENNETT AMALIA](#)

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΡΗΤΗΣ

ὈΡΝΙΘΕΣ

Αριστοφάνης

ΒΑΣΙΛΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ
ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΠΑΠΑΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

σκηνοθεσία: ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΚΛΕΑΣ
μουσική: ΜΑΝΟΣ ΧΑΤΖΙΔΑΚΗΣ

ΠΡΟΒΟΛΗ
Viva 1855

Σκηνοθεσία - Ανάθεση κειμένου: ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΚΛΕΑΣ, Μουσική: ΜΑΝΟΣ ΧΑΤΖΙΔΑΚΗΣ, Σκηνοί: ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ, Κωσταντίνος ΒΛΑΧΑ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΝΤΕΛΙΔΑΚΗΣ, Χοροί: ΚΥΡΑΚΟΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ, Φωτισμοί: ΠΟΡΤΟΣ ΠΙΛΑΟΣ, Μουσική επιμέλεια: Δέσποινα ΑΛΕΞΙΟΥ ΠΡΩΤΗ, Ηθοποιοί: ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΥΛΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ, ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΠΑΠΑΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ, ΚΩΣΤΑΣ ΜΕΡΜΕΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΣΠΑΧΑΚΗΣ, ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΕΛΙΝΔΑΚΗΣ, ΕΛΕΝΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΑΝΤΩΝΙΔΟΥ, ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΩΛΑΣ, ΜΑΡΙΑ ΒΑΛΑΚΗ, ΠΡΟΧΩΡΗΣ ΑΝΔΡΟΚΛΗΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΚΥΠΙΤΑΚΗΣ, ΣΟΦΙΑ ΜΟΥΣΚΑ, ΙΛΙΑΝ ΚΟΡΚΟΥΔΗ ΝΕΜΕΣ, ΠΡΩΤΟΜΑΡΤΙΝΟΣ ΟΥΣΤΑΡΟΣ ΣΩΛΑΣ

**ΗΡΑΚΛΕΙΟ
ΚΗΠΟΘΕΑΤΡΟ
"Ν. ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ"**

**7,8,9 ΙΟΥΛΙΟΥ 2012
ΩΡΑ 9.30 μ.μ.
ΙΣΧΥΟΥΝ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΟΓΑ**

- Οι **Όρνιθες** είναι κωμωδία του Αριστοφάνη που παρουσιάστηκε το 414 π.Χ. στα Διονύσια, χαρίζοντας στον δημιουργό της το δεύτερο βραβείο. Ο Αριστοφάνης έγραψε τους «Όρνιθες» απογοητευμένος από την τροπή του Πελοποννησιακού Πολέμου. Με το μεγάλο αυτό έργο, ο Αριστοφάνης βρίσκει την ευκαιρία να διακωμωδήσει τους συκοφάντες και τους κόλακες του δήμου, καθώς και τις θεωρίες για νέα πολιτεύματα.
- Το έργο πραγματεύεται τη φυγή δυο ανθρώπων από την τυραννία του κόσμου στο βασίλειο του παραμυθιού και συνενώνει την πιο τολμηρή φαντασία με την πιο ανώτερη ποίηση.

Πάροδος", Ρώτας-Χατζιδάκις, Όρνιθες

Στέλιος Βόκοβιτς (Πεισθέταιρος), Ζώρας Τσάπελης (Έποψ)

- Οι **Όρνιθες** είναι κωμωδία του Αριστοφάνη που παρουσιάστηκε το 414 π.Χ. στα Διονύσια, χαρίζοντας στον δημιουργό της το δεύτερο βραβείο. Ο Αριστοφάνης έγραψε τους «Όρνιθες» απογοητευμένος από την τροπή του Πελοποννησιακού Πολέμου. Με το μεγάλο αυτό έργο, ο Αριστοφάνης βρίσκει την ευκαιρία να διακωμωδήσει τους συκοφάντες και τους κόλακες του δήμου, καθώς και τις θεωρίες για νέα πολιτεύματα.
- Το έργο πραγματεύεται τη φυγή δυο ανθρώπων από την τυραννία του κόσμου στο βασίλειο του παραμυθιού και συνενώνει την πιο τολμηρή φαντασία με την πιο ανώτερη ποίηση.

Πάροδος", Ρώτας-Χατζιδάκης, Όρνιθες

Στέλιος Βόκοβιτς (Πεισθέταιρος), Ζώρας Τσάπελης (Έποψ)

Ψηφιοποιημένο αρχείο

Οιδίπους τύραννος (1933)

Νικόλαος Ροζάν (Τειρεσίας)

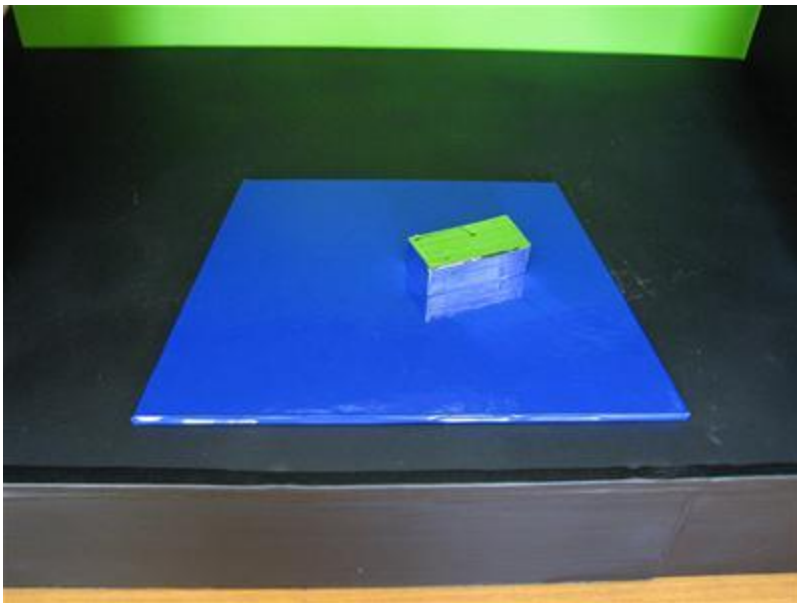
Στιγμιότυπο από την προηγούμενη παράσταση

Αλέξης Μινωτής (Εξάγγελος)

Ελένη - Μακέτες

Στήσιμο μακέτας - Ά αλλαγή σκηνικού

Ελένη (2008)

σκηνικού

- [Παπαδοπούλου, Σοφία](#) - Σκηνικά
- [Παπαδοπούλου, Σοφία](#) - Κοστούμια

Τρισδιάστατη μακέτα

Σχετική Παραγωγή

- [Ελένη / Ευριπίδης \(Συγγραφέας\) / Παρασκευόπουλος Γιάννης \(Σκηνοθεσία\) - Μονή Λαζαριστών - Σκηνή Σωκράτης Καραντινός \(12/10/2008\)](#)

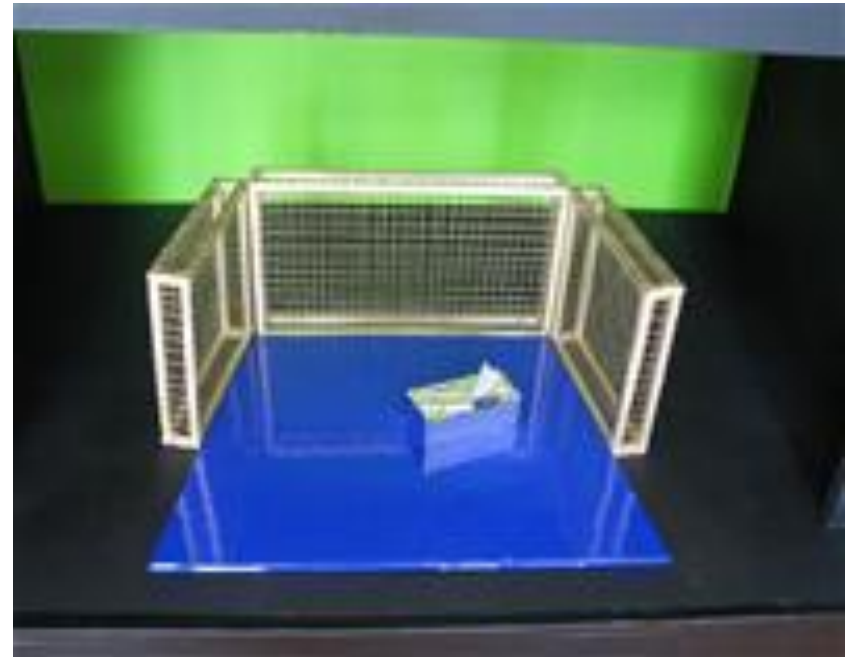
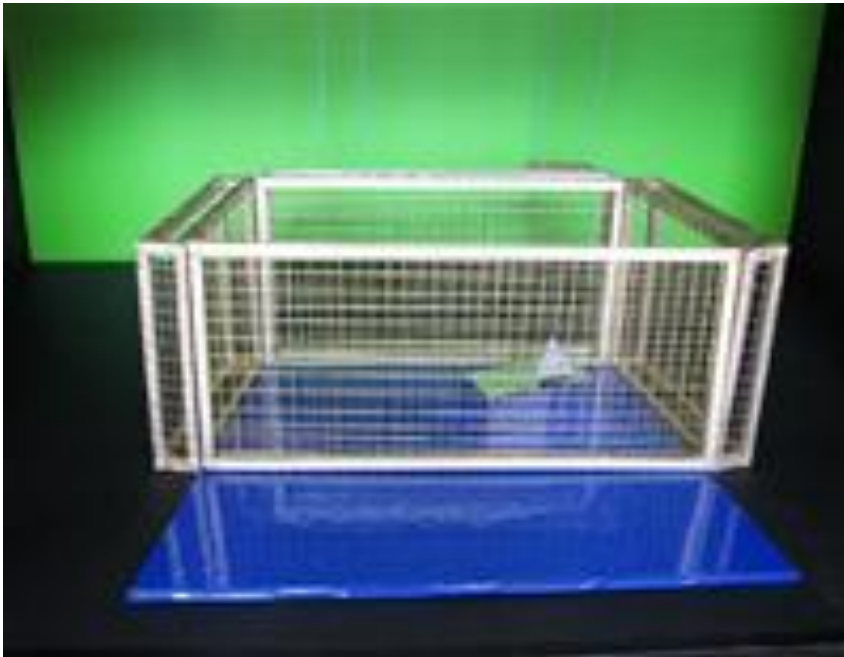
Ελένη Γενικές δοκιμές
Μονή Λαζαριστών - Σκηνή Σωκράτης Καραντινός,
10/10/2008

. Αμοιρίδης, Κώστας - Φωτογράφος

Σύνδεσμοι

. [Ελένη / Ευριπίδης \(Συγγραφέας\) /
Παρασκευόπουλος Γιάννης \(Σκηνοθεσία\) - Μονή
Λαζαριστών - Σκηνή Σωκράτης Καραντινός](#)

[\(12/10/2008\)](#)

Ελένη

Ελένη Γενικές δοκιμές

. Ιορδανίδης, Σωκράτης -
Φωτογράφος

Σημείωση: Φωτογραφία από την
επανάληψη της παράστασης

Σύνδεσμοι

. [Ελένη / Ευριπίδης](#)
[\(Συγγραφέας\) / Βουτσινάς](#)
[Ανδρέας \(Σκηνοθεσία\) - Καβάλα,](#)
[Αρχαίο Θέατρο Φιλίππων](#)
[\(07/08/1982\)](#)

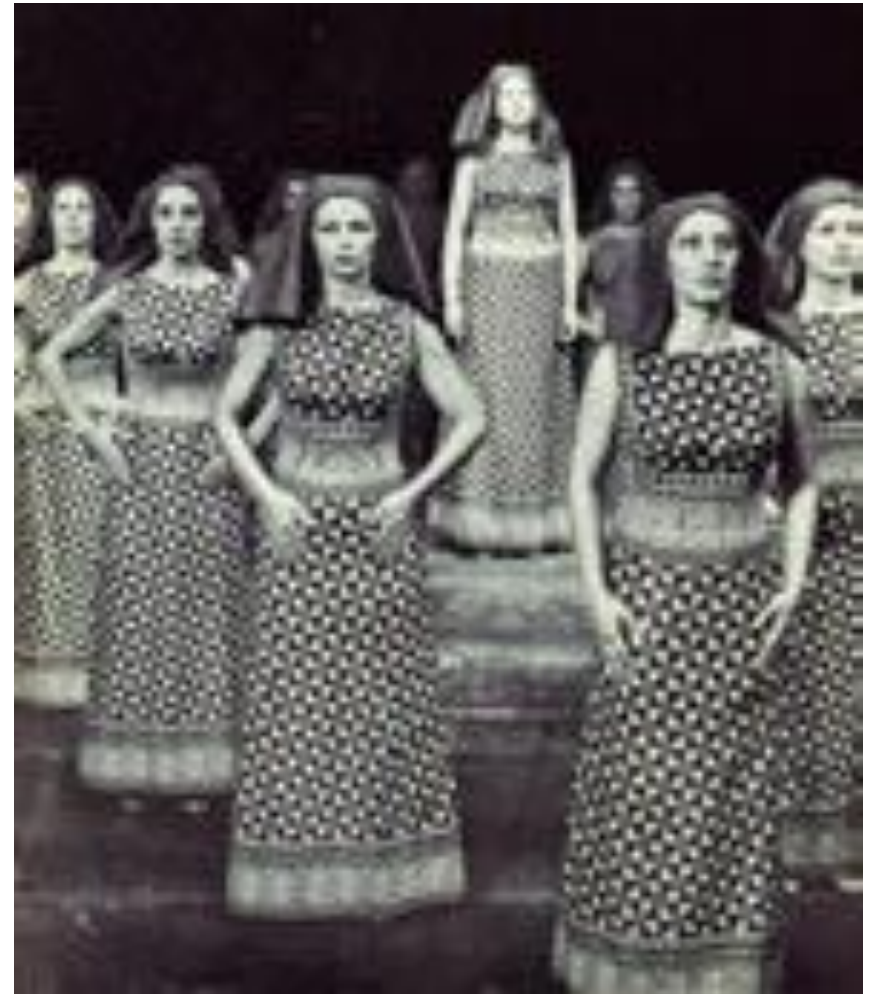

Παράσταση αρχαίου δράματος

Κοστούμια και σκηνικά σε σύγχρονες παραστάσεις

Ίων – Κρέουσα – Χορός, Ευριπίδης Ίων, (Χ. Λούλης – Λ. Κονιόρδου, Εθνικό Θέατρο, 2003, σκην. Λ. Κονιόρδου)

ΟΡΝΙΘΕΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗ

- Το έργο αφηγείται την ιστορία δύο φίλων, του Πεισθέταιρου και του Ευελπίδη, που εγκαταλείπουν την πόλη τους, την Αθήνα, για να αναζητήσουν μια νέα πολιτεία «μαλακιά και παχουλή σαν πουπουλένιο στρώμα ή σαν την κοιλίτσα του μωρού». Και τη βρίσκουν στη χώρα των πουλιών, που την ονομάζουν «Νεφελοκοκκυγία». Τα πουλιά δέχονται τους δύο ξένους, τους δίνουν φτερά και όλοι μαζί ρίχνονται με ενθουσιασμό στην ανοικοδόμηση ενός τείχους στους αιθέρες, που αποκόπτει την επικοινωνία ανάμεσα στους θεούς και τους ανθρώπους. Η ευδαιμονία της νέας πολιτείας στηρίζεται σε αυτή την πρωτόγνωρη ιδέα. Φαντασία και πραγματικότητα, άνθρωποι, θεοί και ζώα μπλέκονται μοναδικά σε έναν κόσμο που έχει τη σοβαρότητα του παιχνιδιού, τη ρευστότητα του ονείρου και τη γλυκιά μελαγχολία της ζωής. Μια παράσταση που δοκιμάζει να δει τον Αριστοφάνη με καθαρό βλέμμα, με στόχο να ακουστεί και να αγαπηθεί από την αρχή ο λόγος του κορυφαίου Αττικού κωμωδού. Ένας θίασος «που θέλει να πετάξει πέφτοντας», που αναζητά, τολμά και αναμετρείται με «μια ευτυχία άπιαστη, τόσο μεγάλη που δεν μπορείς να την πεις και δεν μπορείς να την πιστέψεις».

Συντελεστές

Συγγραφέας: [ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ](#)

Σκηνοθέτης: [ΚΑΡΑΘΑΝΟΣ ΝΙΚΟΣ](#)

Σκηνικά: [ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΛΗ](#)

Παίζουν: [ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΚΗ ΑΛΙΚΗ](#), [ΑΪΔΙΝΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ](#), [ΔΙΑΚΟΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΜΑΡΙΑ](#),
[ΔΡΙΒΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ](#), [ΚΑΡΑΘΑΝΟΣ ΝΙΚΟΣ](#), [ΚΟΛΙΑΝΔΡΗ ΕΜΙΛΥ](#), [ΚΟΤΣΙΦΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ](#),
[ΛΙΑΤΣΟΣ ΕΚΤΟΡΑΣ](#), [ΔΟΥΛΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ](#), [ΜΠΑΞΕΒΑΝΗ ΦΩΤΕΙΝΗ](#), [ΜΠΙΜΠΗΣ](#)
[ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ](#), [ΜΠΟΦΙΛΙΟΥ ΝΑΤΑΣΣΑ](#), [ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΓΓΕΛΟΣ](#), [ΡΙΜΕΝΑΣ](#)
[ΦΟΙΒΟΣ](#), [ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ](#), [ΣΕΒΔΙΚΑΛΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ](#), [ΣΕΡΒΕΤΑΛΗΣ ΑΡΗΣ](#),
[ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΑΓΓΕΛΟΣ](#), [ΧΑΤΖΗΠΑΣΧΑΛΗ ΓΑΛΗΝΗ](#)

Μουσική: [ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΑΓΓΕΛΟΣ](#)

Κοστούμια: [ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΛΗ](#)

Φωτισμός: [ΣΑΡΚΕΤΖΗΣ ΣΙΜΟΣ](#)

Μετάφραση: [ΑΣΤΕΡΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ](#)

Διασκευή: ΚΑΡΑΘΑΝΟΣ ΝΙΚΟΣ, ΑΣΤΕΡΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ

Βοηθός σκηνοθέτη: ΜΠΙΤΟΥΝΗ ΙΩΑΝΝΑ

Βοηθός σκηνοθέτης: ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΣΣΑ

Βοηθοί σκηνογράφου: ΘΕΡΙΑΝΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, ΚΟΣΜΟΠΟΥΛΟΥ ΜΥΡΤΩ,
ΛΑΜΠΡΟΥ ΜΥΡΤΩ

Βοηθός μουσικού: ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ

Παίζουν ζωντανά οι μουσικοί: ΔΑΠΕΡΓΟΛΑΣ ΜΑΡΙΟΣ, ΕΥΚΛΕΙΔΟΥ ΣΟΦΙΑ,
ΚΛΩΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ, ΤΙΓΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

Παραγωγή: ΣΤΕΓΗ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΩΝΑΣΗ

Εκτέλεση Παραγωγής: ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΓΙΟΛΑΝΤΑ, ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ /
POLYPLANITY Productions

Βοηθός παραγωγής: ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΤΖΕΛΑ

Κίνηση: [BENNETT AMALIA](#)

ΑΦΙΣΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΡΝΙΘΕΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗ

ΕΞΟΔΟΣ ΑΙΓΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΞΟΔΟΣ

Όρνιθες

Αριστοφάνη

Σκηνοθεσία:
Νίκος Παροίκος

Μάσκες-Κοστούμια:
Άννα Περνιρώ

ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ:
www.santoriniartsfactory.gr
Ηφραίστειο: 25/7/016 Ώρα: 7μ.μ.
Εργοστάσιο Τεχνών: 26/7/016 Ώρα: 9μ.μ.

ΙΚΑΡΙΑ:
Ίκαρης: 1/8/016 Ώρα: 6.30 μ.μ.
Αρμενιοτή(θέατρο της Θάλασσας): 2/8/016 Ώρα:7.30 μ.μ.

Καλλιτεχνική Δ/ση:
Νίκος Παροίκος

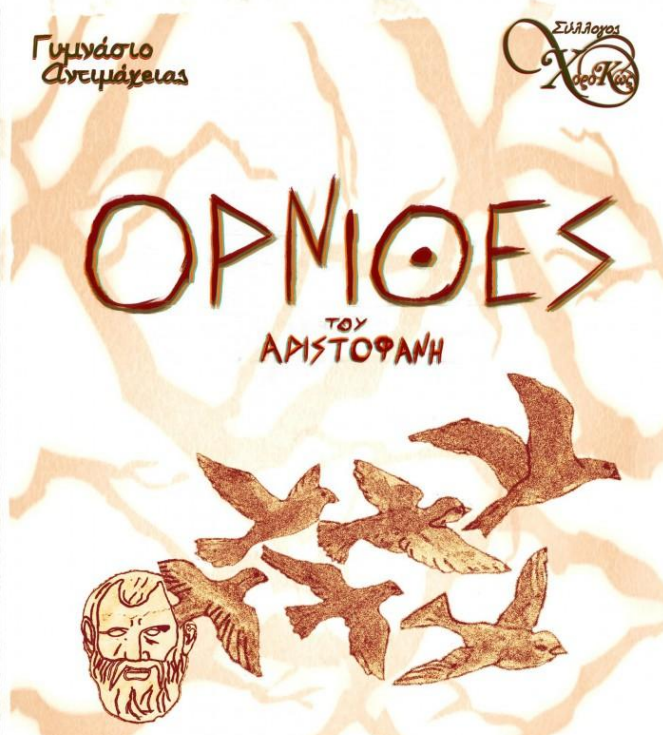
Πληροφορίες:
www.aegeanexodus.gr

Γυμνάσιο
Αντιμάχειας

Σύλλογος
Χοροί

ΟΡΝΙΘΕΣ

ΤΟΥ
ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗ

Κέφαλος, Αμφιθέατρο Νέου Δημοτικού Σχολείου
Κυριακή 21 Ιουνίου 2015, ώρα 20:30
Είσοδος ελεύθερη

ιπποκράτειο 2015 Δ.Ο.Π.Α.Σ.

ΑΦΙΣΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΡΝΙΘΕΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗ

